

Nazwa elementu projektu budowlanego		PROJEKT ARCHITEKTONICZNO BUDOWLANY		
Nazwa zamierzenia budowlanego:		REMONT HEŁMU WIEŻY KOŚCIOŁA PARAFIALNEGO p.w. ŚW. MARCINA Z TOURS W MŁODOSZOWICACH		
Adres obiektu budowlanego:		Młodoszowice 52a, 49-200 Grodków		
Kategoria obiektu budowlanego:		KATEGORIA X – budynku kultu religijnego		
Nazwa jednostki ewidencyjnej: Nazwa i numer obrębu ewidencyjnego: Numer działki ewidencyjnej:		jednostka: Grodków obszar wiejski [160103_5] obręb: Młodoszowice [0059] działka nr: 116		
Inwestor:		Parafia rzymskokatolicka p.w. św. Wawrzyńca w Kolnicy, Kolnica 14a, 49-200 Kolnica		
Jednostka projektowa:		"STUDIOMANIA" USŁUGI ARCHITEKTONICZNE ADRIAN MANIA KORCZAKA 27 83-110 TCZEW		
Zakres opracowania	Pełniona funkcja projektowa	Imię, nazwisko, specjalność, nr upr. budowlanych	Data opracowania	Podpis
ARCHITEKTURA	Projektant	mgr inż. arch. <b>Adrian Mania</b>	20.02.2023r.	
	Spec. uprawnień numer upr.	Architektoniczna do projektowania bez ograniczeń 221/POOKK/IV/2017		

## SPIS TREŚCI

STRONA TYTUŁOWA .....	1
PROJEKT BUDOWLANY, CZĘŚĆ OPISOWA	3
1. PRZEDMIOT I ZAKRES INWESTYCJI.....	3
2. OPIS OGÓLNY STANU ISTNIEJĄCEGO .....	3
3. STAN ZACHOWANYCH ELEMENTÓW KONSTRUKCJI .....	3
4. PROJEKTOWANY ZAKRES ROBÓT I PLAN ROBÓT .....	3
5. WNIOSKI I ZALECENIA .....	3
6. PARAMETRY TECHNICZNE.....	3
7. FORMA ARCHITEKTONICZNA I FUNKCJA OBIEKTU.....	3
8. INSTALACJE TECHNICZNE .....	4
9. WARUNKI OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ .....	4
10. KATEGORIA GEOTECHNICZNA.....	4
11. OCHRONA ŚRODOWISKA .....	4
12. OCHRONA MIESZKAŃCÓW SĄSIADUJĄCYCH .....	4
13. OCHRONA DÓBR KULTURY .....	4
14. RACJONALNE WYKORZYSTANIE ENERGII .....	4
15. WARUNKI UŻYTKOWE.....	4
16. OCHRONA LUDZI ZGODNIE Z WYMAGANIAMI OC .....	4
17. AKUSTYKA.....	4
18. OCHRONA UZASADNIONYCH INTERESÓW OSÓB TRZECICH.....	4
19. PROJEKTOWANA CHARAKTERYSTYKA ENERGETYCZNA .....	4
20. WPŁYW OBIEKTU NA ŚRODOWISKO .....	4

## ZAŁĄCZNIKI

Oświadczenie projektantów o zgodności dokumentacji z przepisami

Zał. 1 Branża architektoniczna.....str. 7

Uprawnienia i zaświadczenia o posiadaniu wymaganych uprawnień projektowych i przynależności projektantów do odpowiednich izb samorządu zawodowego projektantów

Zał. 2 Branża architektoniczna.....str. 8

## RYSUNKI

S-01	SYTUACJA	1:500
IN-01	INWENTARYZACJA – WIĘŻBA	1:100
IN-02	INWENTARYZACJA – DACH	1:100
IN-03	INWENTARYZACJA – PRZEKRÓJ 1-1	1:100
IN-04	INWENTARYZACJA – PRZEKRÓJ 2-2	1:100
IN-05	INWENTARYZACJA – ELEWACJE 1/2	1:200
IN-06	INWENTARYZACJA – ELEWACJE 2/2	1:200
A-01	WIĘŻBA	1:100
A-02	DACH	1:100
A-03	PRZEKRÓJ 1-1	1:100
A-04	PRZEKRÓJ 2-2	1:100
A-05	ELEWACJE 1/2	1:200
A-06	ELEWACJE 2/2	1:200

## PROJEKT BUDOWLANY, CZĘŚĆ OPISOWA

### 1. PRZEDMIOT I ZAKRES INWESTYCJI

Przedmiotem inwestycji jest remont helmu wieży kościoła pw. św Marcina z Tours w Młodoszowicach. Remont obejmuje skucie nieoryginalnych tynków, miejscowe naprawy konstrukcji ceglanej helmu, wykonanie nowych tynków, zabezpieczenie hydrofobowe i malowanie tynków farbami dyfuzyjnymi.

### 2. OPIS OGÓLNY STANU ISTNIEJĄCEGO

Stan techniczny budynku pozwala na prowadzenie prac budowlanych w zakresie planowanej inwestycji.

Istniejące pokrycia helmu wieży z tynku cementowego nosi ślady zużycia i uszkodzeń spowodowanych długotrwałym działaniem wilgoci. Dokładny stan zachowania elementów konstrukcyjnych helmu należy ocenić bo skutku tynków.

### 3. STAN ZACHOWANYCH ELEMENTÓW KONSTRUKCJI

Budynek kościoła po pracach remontowych i naprawczych więźby dachowej oraz wymianie poszycia dachów. Wstępne oględziny wieży i helmu wykazały brak oznak uszkodzeń konstrukcji. Ze względu na niewłaściwe tynki pokrywające mурowany helm wieży, mogą występować zawilgocenia konstrukcji, powodujące szybszą korozję zaprawy murarskiej, a co za tym idzie osłabienie konstrukcji. W przypadku stwierdzenia zawilgocenia i zasolenia murów, czy elementów konstrukcji helmu wieży, należy przeprowadzić osuszenie, odsalanie i uzupełnienie wraz z wzmocnieniem.

### 4. PROJEKTOWANY ZAKRES ROBÓT I PLAN ROBÓT

Projektuje się nowe pokrycie helmu wieży wykonane ze specjalistycznej zaprawy tynkarskiej przeznaczonej do renowacji zabytków - Baumit mc 55w. Po zabezpieczeniu hydrofobowym tynku należy wykonać warstwę malarską farbami dyfuzyjnymi, w kolorystyce zgodnej z wytycznymi Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków.

Zakres planowanych prac obejmuje także naprawy istniejącej instalacji odgromowej z przyłączeniem do istniejącego uziemienia. Nie projektuje się nowych odcinków instalacji odgromowej – nie jest wymagany projekt branży elektrycznej.

Całość prac prowadzonych na helmie wieży kościoła powinna przebiegać zgodnie z wytycznymi konserwatorskimi, a także służyć zachowaniu i konserwacji oryginalnej tkanki historycznej.

### 5. WNIOSKI I ZALECENIA

#### 5.1 Helm wieży pokryty wyprawami tynkarskimi

1. Usunięcie zasolonych, wtórnych i opartych na spoiwie cementowym tynków z zachowaniem miejscowo występujących wypraw historycznych  
Należy wykonywać oczyszczanie z ostrożnością, możliwe jest wystąpienie lokalnych wartościowych wypraw
2. Usunięcie wtórnych spoin cementowych
3. Dezynfekcja helmu wieży
4. Wykonanie niezbędnych napraw podłoża mурowego wraz ze wzmocnieniem środkami Remmers KS 150
5. Wykonanie nowych tynków renowacyjnych o wysokiej odporności – Baumit mc 55w
6. Wykonanie zabezpieczenia hydrofobowego nowych tynków, Remmers WTA
7. Malowanie farbami dyfuzyjnymi Remmers WTA – kolorystyka do uzgodnienia z Wojewódzkim Urzędem Ochrony Zabytków po rozpoczęciu prac

### 6. PARAMETRY TECHNICZNE

— Długość :	<i>bez zmian</i>
— Szerokość :	<i>bez zmian</i>
— Wysokość :	<i>bez zmian</i>
— Kubatura :	<i>bez zmian</i>

Projekt nie przewiduje zmian w wymiarach, kubaturze czy powierzchni budynków.

### 7. FORMA ARCHITEKTONICZNA I FUNKCJA OBIEKTU

Kościół w Młodoszowicach został zbudowany w XV wieku. Od 1534 roku do czasu zakończenia II wojny światowej była to świątynia ewangelicka. Od 1945 roku ponownie jest kościołem wyznania rzymskokatolickiego i pełni funkcję sakralną.

Kościół orientowany, o korpusie nawowym nakrytym wysokim dachem siodłowym, pomiędzy gotyckimi trójkątnymi szczytami ; ujęty w narożach szkarpami prostymi ; przy ścianie bocznej od południa para nieco niższych przypór , pomiędzy które wstawiona jednokondygnacyjna kruchta, ze spływowym szczytem barokowym od południa, nakryta dachem siodłowym; od strony północnej nawy proste szkarpy narożne i jedna środkowa. Od zachodu przylega do nawy 5-kondygnacyjna czworoboczna wieża, sięgająca jedną kondygnacją. ponad kalenicę korpusu ; zwieńczona ostrosłupowym 8-bocznym helmem, z trójkątnymi sterczynami u nasady, rozmieszczonymi w 4

narożnikach. Prezbiterium węższe od nawy, wsparte szkarpmi prostymi i w trójkątnym zamknięciu - przekątniowymi, nakryte wysokim dachem siodłowym, nieco niższym niż dach nawy. Od północy przy prezbiterium zakrycia jednokondygnacyjna, nakryta dachem pulpitowym.

Jest to budowla gotycka, zbudowana z cegły palcówki w układzie polskim, z nieregularnym wątkiem szachownicowym z zendrówek. Mur na zaprawie wapiennej ze spoiną formowaną płasko. Kościół i wieża oparte są na fundamentach mieszanych, ceglano-kamiennych. Ściany pełne oparte są na kamiennych cokołach. W kościele występują sklepienia ceglano-żelazne: w prezbiterium sklepienie krzyżowo-żebrowe ze zwornikami i żebrowymi spływającymi na kamienne wsporniki. W nawie płaski strop belkowy.

## **8. INSTALACJE TECHNICZNE**

Nie przewiduje się ingerencji w istniejące elementy instalacji technicznych. Nie projektuje się nowych instalacji technicznych.

## **9. WARUNKI OCHRONY PRZECIWOŻAROWEJ**

Zgodnie z § 3 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie uzgadniania projektu budowlanego pod względem ochrony przeciwpożarowej z dnia 2 grudnia 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 2117), z uwagi na brak zastosowania rozwiązań projektowych zmieniających warunki ochrony przeciwpożarowej, nie jest wymagane uzgodnienie projektu budowlanego pod względem ochrony przeciwpożarowej. Nie projektuje się nowych elementów architektury. Przedmiotem projektu jest dach kościoła i elementy elewacji z zastosowaniem materiałów posiadających odpowiednie atesty i spełniających wymagane normy.

## **10. KATEGORIA GEOTECHNICZNA**

Na podstawie § 4 ust. 3 pkt 3 lit. h Rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadawienia obiektów budowlanych (Dz.U.2012.0.463 ) budynek należy do trzeciej kategorii geotechnicznej.

## **11. OCHRONA ŚRODOWISKA**

Realizacja inwestycji przewidziana jest przy zastosowaniu technologii i materiałów budowlanych przyjaznych środowisku oraz posiadających wymaganych prawem atestów, certyfikatów, itp.

Inwestycja nie narusza siedlisk oraz gniazd ptaków chronionych prawem.

## **12. OCHRONA MIESZKAŃCÓW SĄSIADUJĄCYCH**

W trakcie realizacji inwestycji należy zadbać o zachowanie właściwych godzin pracy i odpowiedniego poziomu hałasu. Prace budowlane mogące sprawić dyskomfort należy prowadzić w godzinach od 7.00 do 20.00. W trakcie użytkowania budynku nie wystąpią uciążliwe oddziaływania hałasu z urządzeń i elementów budowlanych.

## **13. OCHRONA DÓBR KULTURY**

Kościół objęty jest ochroną konserwatorską na podstawie wpisu do rejestru zabytków nr: **1184/66 z 8.03.1966 i 887/64 z 18.05.1966.**

## **14. RACJONALNE WYKORZYSTANIE ENERGII**

Planowana inwestycja nie wpływa na bilans energetyczny budynku ani sposoby wykorzystania energii. Brak możliwości zastosowania alternatywnych źródeł energii.

## **15. WARUNKI UŻYTKOWE**

Bez zmian.

## **16. OCHRONA LUDZI ZGODNIE Z WYMAGANIAMI OC**

Bez zmian.

## **17. AKUSTYKA**

Bez zmian.

## **18. OCHRONA UZASADNIONYCH INTERESÓW OSÓB TRZECICH**

Planowana inwestycja nie narusza interesu prawnego osób trzecich ani nie powoduje pogorszenia warunków użytkowania sąsiednich nieruchomości.

## **19. PROJEKTOWANA CHARAKTERYSTYKA ENERGETYCZNA**

Nie dotyczy. Brak możliwości zastosowania alternatywnych źródeł energii.

## **20. WPŁYW OBIEKTU NA ŚRODOWISKO**

Emisja zanieczyszczeń: **bez zmian**

Woda / ścieki: **bez zmian**

Rodzaj i ilość wytwarzanych odpadów: **bez zmian**

Emisja hałasu / wibracje: **bez zmian**

Wpływ na drzewostan / glebę / wody: **bez zmian**

Opracowali:

**mgr inż. arch. Adrian Mania**  
Nr upr. 221/POOKK/IV/2017 specj. arch.

**mgr inż. arch. Tomasz Sroczyński**

DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA



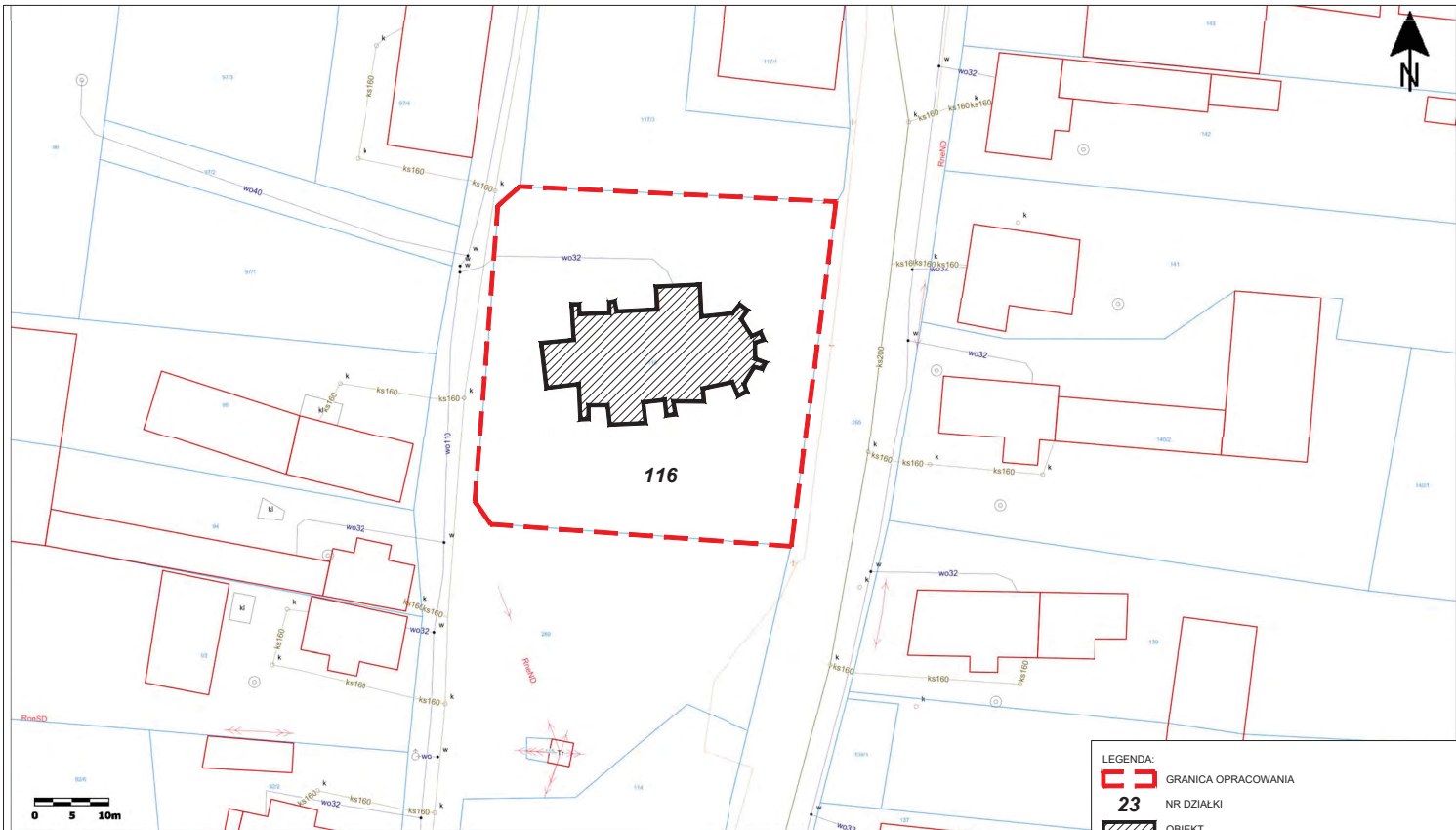
### OŚWIADCZENIE

Na podstawie art. 34 ust. 3d pkt 3. Ustawy Prawo Budowlane Ustawa z 7 lipca 1994r. z późniejszymi zmianami oświadczamy, że niniejszy Projekt Zagospodarowania Terenu jest kompletny i wykonany został zgodnie zobowiązującymi przepisami, normatywami i zasadami wiedzy technicznej.

<b>Nazwa zamierzenia budowlanego:</b>	<b>REMONT HEŁMU WIEŻY KOŚCIOŁA PARAFIALNEGO p.w. ŚW. MARCINA Z TOURS W MŁODOSZOWICACH</b>
<b>Adres obiektu budowlanego:</b>	<b>Młodoszowice 52a, 49-200 Grodków</b>
<b>Kategoria obiektu budowlanego:</b>	<b>KATEGORIA X – budynku kultu religijnego</b>
<b>Nazwa jednostki ewidencyjnej: Nazwa i numer obrębu ewidencyjnego: Numer działki ewidencyjnej:</b>	<b>jednostka: Grodków obszar wiejski [160103_5] obręb: Młodoszowice [0059] działka nr: 116</b>
<b>Inwestor:</b>	<b>Parafia rzymskokatolicka p.w. św. Wawrzyńca w Kolnicy, Kolnica 14a, 49-200 Kolnica</b>

<b>Zakres opracowania</b>	<b>Pełniona funkcja projektowa</b>	<b>Imię i nazwisko, Specjalność, nr upr. budowlanych</b>	<b>Data opracowania</b>	<b>Podpis</b>
<b>ARCHITEKTURA</b>	Projektant spec. uprawnień numer upr.	<b>mgr inż. Adrian Mania</b> Architektoniczne do projektowania bez ograniczeń <b>221/POOKK/IV/2017</b>	<b>20.02.2023r.</b>	

Zgodnie z art. 34 ust. 3da Ustawy Prawo Budowlane uprawnienia budowlane w odpowiedniej specjalności, o których jest mowa w ust. 3d pkt 1 oraz zaświadczenia o przynależności do odpowiedniej Izby, o których mowa w ust. 3d pkt 2 dostępne są w ust. 3d pkt 2 dostępne są w centralnym rejestrze osób posiadających uprawnienia budowlane i nie zostały załączone do projektu.

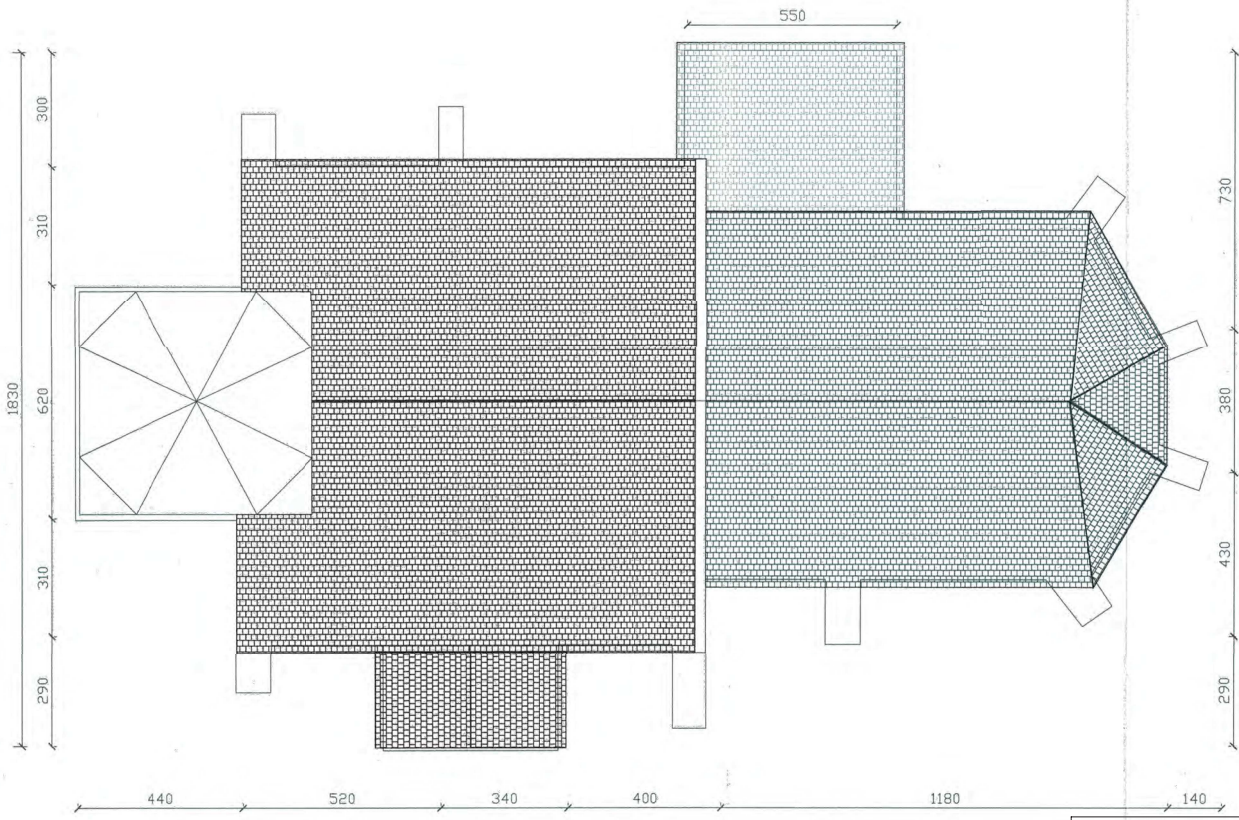


382257,92 323983,62

323983,62

<b>LEGENDA:</b>			
	GRANICA OPRACOWANIA		
<b>23</b>	NR DZIAŁKI		
	OBIEKT		
INWESTOR: Parafia rzymskokatolicka p.w. św. Wawrzyńca w Końcu, Końca 14a, 49-200 Końca			
TYTUŁ PROJEKTU: REMONT HELMU WIEŻY KOŚCIOLA P.W. ŚW. MARCINA Z TOURS W MŁODOSZOWICACH			
ADRES OBIEKTU: Młodoszowice 52a, 49-200 Grodków woj. opolskie, powiat brzeski, gmina Grodków, nr działki: 116, obręb 0059 Młodoszowice			
AUTORZY PROJEKTU	SPECJALNOŚĆ	NR PRZEBIEGU	POSIĘGNIĘCIE
mgr inż. arch. Adrian Maria	ARCHITEKTURA	UPR. 221/POOK/IV/2011	
mgr inż. arch. Piotr Strzycki	ARCHITEKTURA		
TYTUŁ SYTUACJI			SYTUACJA
			<b>S-01</b>
FAZA	STAN	SKALA	DATA
PB	ARCHITEKTURA	1:500	05.02.2024r.



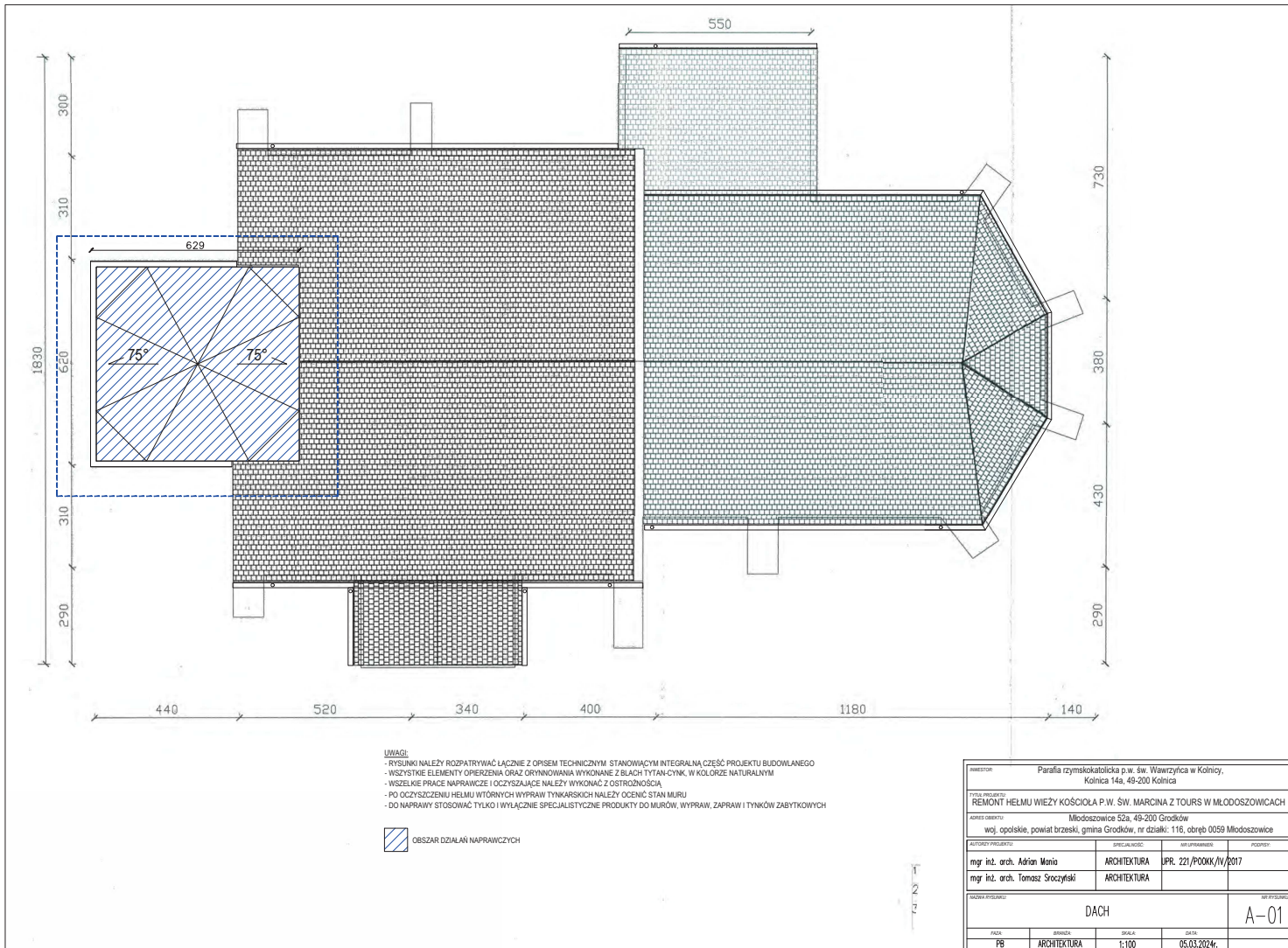


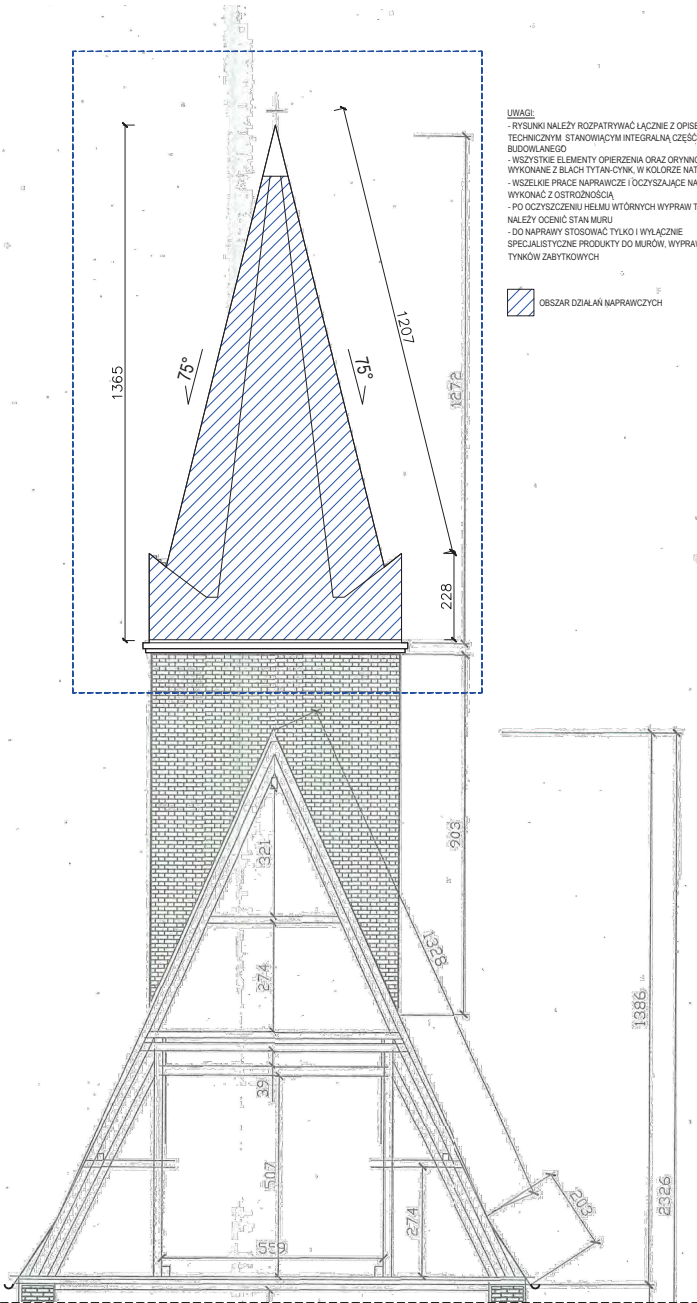
inwestor: Parafia rzymskokatolicka p.w. Św. Wawrzyńca w Kolnicy, Kolnica 14a, 49-200 Kolnica			
Tytuł projektu: REMONT HELMU WIEŻY KOŚCIOŁA P.W. ŚW. MARCINA Z TOURS W MIŁODOSZOWICACH			
adres obiektu: Miłodoszowice 52a, 49-200 Grodków woj. opolskie, powiat brzeski, gmina Grodków, nr działki: 116, obręb 0059 Miłodoszowice			
autorzy projektu: mgr inż. arch. Adrian Mania mgr inż. arch. Tomasz Sroczylski	specjalność: ARCHITEKTURA ARCHITEKTURA	nr uprawnień: UPR. 221/P000K/IV/2017	podpis:
Nazwa obiektu: INWENTARYZACJA - DACH			nr rysunku: IN-01
skala: PB	data: ARCHITEKTURA	data: 1:100	data: 05.03.2024r.









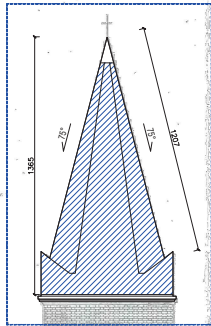


- UWAGI:
- RYSUNKI NALEŻY ROZPATRYWAĆ ŁĄCZNIE Z OPISEM TECHNICZNYM STANOWIĄCYM INTEGRALNĄ CZĘŚĆ PROJEKTU BUDOWLANEGO
  - WSZYSTKIE ELEMENTY OPIERZENIA ORAZ ORYGINOWANA WYKONANE Z BLACH TYTAN-CYNK W KOLORZE NATURALNYM
  - WSZELKIE PRACE NAPRAWCZE I OCZYSZAJĄCE NALEŻY WYKONAĆ Z OSTROŻNOŚCIĄ
  - PO OCZYSZCZENIU HELMU WYTORNYCH WYPRAW TYNKARSKICH NALEŻY OCENIĆ STAN MURU
  - DO NAPRAWY STOSOWAĆ TYLKO I WYŁĄCZNIE SPECJALISTYCZNE PRODUKTY DO MURÓW, WYPRAW, ZAPRAW I TYNKÓW ZABYTKOWYCH

 OBSZAR DZIAŁAŃ NAPRAWCZYCH

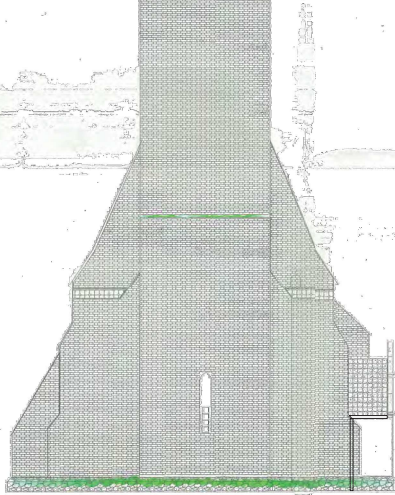
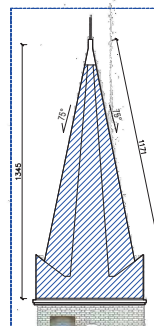
MIASTO:		Pański ogródzianka 1a w. sk. Wawrzycy w Kłodzku	
TYTUŁ:		REKONSTRUKCJA I WZMOCNIENIE STROPIWA WYKONANIE PRAC NAPRAWCZYCH	
ADRES:		Miejscowość 52-43200 Górków	
WIA:		WIA Górków, powiat kłodzki, gmina Górków, ul. Działy 11, 52-43200 Górków	
OPIS:	PRACOWNIK:	DATA:	ROK:
mgr inż. arch. Adam Wania	ARCHITEKTURA	14.01.2017	2017
mgr inż. arch. Tomasz Szczygiel	ARCHITEKTURA		
WARIANTY:		PRZEBUD 1-1	
FAZA:	SKALA:	DATA:	WARIANT:
19	ARCHITEKTURA	1:50	A-02

ELEWACJE 1/2  
skala 1:200



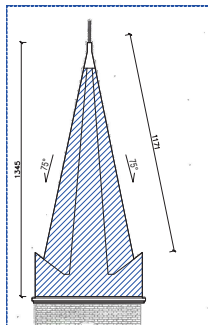
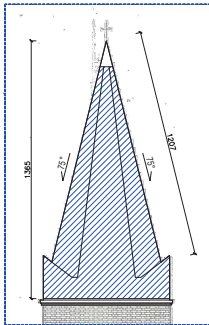
**UWAGI:**  
 - RYSUNKI NALEŻY ROZPATRYWAĆ JĄCZNIE Z OPISEM TECHNICZNYM  
 STANOWIĄCYM INTEGRALNĄ CZĘŚĆ PROJEKTU BUDOWLANEGO  
 - WŚYTYCH ELEMENTY OPRZEŻENIA ORAZ ORYGYNOWANA WYKONANE  
 Z BLACH TYTAN-CYNK, W KOLORZE NATURALNYM  
 - WSZELKIE PRACE NAPRAWCZE I OCZYSZCZAJĄCE NALEŻY WYKONAĆ Z  
 OSTROŻNOŚCIĄ  
 - PO OCZYSZCZENIU HELMU WTRÓRNYCH WYPRAWI TYNKARSKICH  
 NALEŻY OCENIĆ STAN MURU  
 - DO NAPRAWY STOSOWAĆ TYLKO I WYŁĄCZNIE SPECJALISTYCZNE  
 PRODUKTY DO MURÓW, WYPRAWI, ZAPRAW I TYNKÓW ZABYTEKOWYCH

OBSZAR DZIAŁAŃ NAPRAWCZYCH



nazwa obiektu			
Parafia rzymskokatolicka p.w. Św. Wawrzyłca w Kolnicy, Kolnica 14a, 49-200 Kolnica			
tytuł projektu			
REMONT HELMU WIEŻY KOŚCIOŁA P.W. ŚW. MARCINA Z TOURS W MIŁODOSZOWICACH			
adres obiektu			
Miłodoszowice 52a, 49-200 Grodków woj. opolskie, powiat brzeski, gmina Grodków, nr działki: 116, obręb 0059 Miłodoszowice			
autorzy projektu	specjalność	nr uprawnień	podpis
mgr inż. arch. Adrian Mania	ARCHITEKTURA	UPR. 221/P000K/IV/2017	
mgr inż. arch. Tomasz Sroczyński	ARCHITEKTURA		
nazwa rysunku			nr rysunku
ELEWACJE 1/2			A-03
placa	branża	skala	data
PB	ARCHITEKTURA	1:200	05.03.2024r.

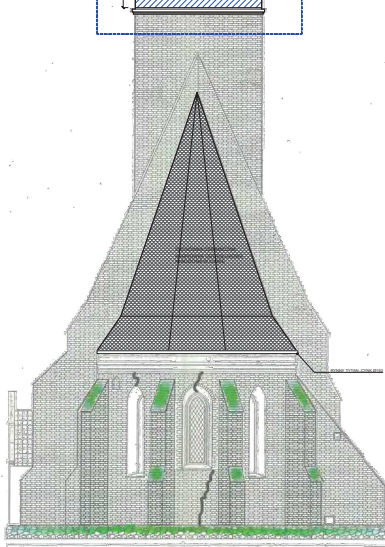
ELEWACJE 2/2  
skala 1:200



**UWAGI**

- RYSUNKI NALEŻY ROZPATRYWAĆ ŁĄCZNIE Z OPISEM TECHNICZNYM STANOWIĄCYM INTEGRALNĄ CZĘŚĆ PROJEKTU BUDOWLANEGO
- WSZYSTKIE ELEMENTY OPIECZNA ORAZ ZOPINOWANIA WYKONANE Z BLACHI TYTANOCYNK, W KOLORZE NATURALNYM
- WIEŻELNE PRACE NAPRAWCZE I OCZYSZCZĄCE NALEŻY WYKONAĆ Z OSTROŻNOŚCIĄ
- PO OCZYSZCZENIU HELMU WTORNYCH WYPRAW TYNKARSKICH NALEŻY ODCINIĆ STAN MURU
- DO NAPRAWY STOSOWAĆ TYLKO I WYŁĄCZNIE SPECJALISTYCZNE PRODUKTY DO MUROW, WYPRAW, ZAPRAW I TYNKÓW ZABYTKOWYCH

OBSZAR DZIAŁAŃ NAPRAWCZYCH



Nazwa obiektu: Parafia rzymskokatolicka p.w. Św. Wawrzyńca w Kolnicy, Kolnica 14a, 49-200 Kolnica			
Tytuł projektu: REMONT HELMU WIEŻY KOŚCIOŁA P.W. ŚW. MARCINA Z TOURS W MIŁODOSZOWICACH			
adres obiektu: Miłodoszowice 52a, 49-200 Grodków			
woj. opolskie, powiat brzeski, gmina Grodków, nr działki: 116, obręb 0059 Miłodoszowice			
autorzy projektu: mgr inż. arch. Adrian Mania mgr inż. arch. Tomasz Sroczyński	specjalność: ARCHITEKTURA	rok opracowania: l.p.r. 221/P00KK/IV/2017	podpis:
Nazwa rysunku: ELEWACJE 2/2			nr rysunku: A-04
paca: PB	branża: ARCHITEKTURA	skala: 1:200	data: 05.03.2024r.



<b>Nazwa elementu projektu budowlanego:</b>	<b>ZAŁĄCZNIKI PROJEKTU BUDOWLANEGO</b>
<b>Nazwa zamierzenia budowlanego:</b>	<b>REMONT HEŁMU WIEŻY KOŚCIOŁA PARAFIALNEGO p.w. ŚW. MARCINA Z TOURS W MŁODOSZOWICACH</b>
<b>Adres obiektu budowlanego:</b>	<b>Młodoszowice 52a, 49-200 Grodków</b>
<b>Kategoria obiektu budowlanego:</b>	<b>KATEGORIA X – budynku kultu religijnego</b>
<b>Nazwa jednostki ewidencyjnej:</b> <b>Nazwa i numer obrębu ewidencyjnego:</b> <b>Numer działki ewidencyjnej:</b>	<b>jednostka: Grodków obszar wiejski [160103_5]</b> <b>obręb: Młodoszowice [0059]</b> <b>działka nr: 116</b>
<b>Inwestor:</b>	<b>Parafia rzymskokatolicka p.w. św. Wawrzyńca w Kolnicy, Kolnica 14a, 49-200 Kolnica</b>
<b>Spis zawartości:</b>	<b>1. Informacja BIOZ</b>

<b>Nazwa elementu projektu budowlanego:</b>	BIOZ
<b>Nazwa zamierzenia budowlanego:</b>	REMONT HEŁMU WIEŻY KOŚCIOŁA PARAFIALNEGO p.w. ŚW. MARCINA Z TOURS W MŁODOSZOWICACH
<b>Adres obiektu budowlanego:</b>	Młodoszowice 52a, 49-200 Grodków
<b>Kategoria obiektu budowlanego:</b>	KATEGORIA X – budynku kultu religijnego
<b>Nazwa jednostki ewidencyjnej: Nazwa i numer obrębu ewidencyjnego: Numer działki ewidencyjnej:</b>	jednostka: Grodków obszar wiejski [160103_5] obręb: Młodoszowice [0059] działka nr: 116
<b>Inwestor:</b>	Parafia rzymskokatolicka p.w. św. Wawrzyńca w Kolnicy, Kolnica 14a, 49-200 Kolnica
<b>Jednostka projektowa:</b>	“STUDIOMANIA” USŁUGI ARCHITEKTONICZNE ADRIAN MANIA KORCZAKA 27 83-110 TCZEW
<b>Projektant:</b>	mgr inż. arch. Adrian Mania UPR. 221/POOKK/IV/2017
<b>Opracowanie:</b>	mgr inż. arch. Tomasz Sroczyński

## Informację dotyczącą bezpieczeństwa i ochrony zdrowia opracowano na podstawie projektu budowlanego.

Wykaz istniejących obiektów budowlanych

- **Zabytkowy Kościół pw. św. Marcina z Tours w Młodoszowicach;**

Elementy zagospodarowania działki i terenu, które mogą stwarzać zagrożenie bezpieczeństwa zdrowia i ludzi:

- Nie występują

Wskazanie dotyczące przewidywanych zagrożeń występujących podczas realizacji robót budowlanych, określające skalę i rodzaje zagrożeń i czas ich występowania.

Rodzaje robót budowlanych, które stwarzają szczególnie wysokie ryzyko powstania zagrożenia, w szczególności przysypania ziemią i upadku z wysokości:

- prace na wysokości powyżej 5 m

- prace montażowe z dźwigów

Rodzaje robót budowlanych, które stwarzają szczególnie wysokie ryzyko powstania zagrożenia działaniem substancji chemicznych i biologicznych: **Nie występują**

Rodzaje robót budowlanych, które stwarzają szczególnie wysokie ryzyko powstania zagrożenia działaniem promieniowania jonizującego:

**Nie występują**

Rodzaje robót budowlanych, które stwarzają szczególnie wysokie ryzyko powstania zagrożenia przy pracach w pobliżu linii wysokiego napięcia i linii komunikacyjnych: **Nie występują**

Rodzaje robót budowlanych, które stwarzają szczególnie wysokie ryzyko utonięcia pracowników: **Nie występują**

Rodzaje robót budowlanych, które stwarzają szczególnie wysokie ryzyko zasypania w tunelach, studniach: **Nie występują**

Rodzaje robót budowlanych, które są wykonywane przez kierujących pojazdami zasilanymi z linii napowietrznych: **Nie występują**

Rodzaje robót budowlanych, które wymagają użycia materiałów wybuchowych: **Nie występują**

Rodzaje robót budowlanych, które są wykonywane przy montażu i demontażu ciężkich elementów prefabrykowanych: **nie występują**

Prace należy prowadzić pod nadzorem uprawnionej osoby z zachowaniem przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy oraz sztuki budowlanej. Wspecjalizowani pracownicy wykonujący prace montażowe muszą być zaznajomieni z zakresem prac, kolejnością i zasadami bezpieczeństwa prowadzenia robót.

Sposoby prowadzenia instruktażu pracowników przed przystąpieniem do realizacji robót szczególnie niebezpiecznych:

Wszystkie prace budowlane mogą wykonywać wyłącznie pracownicy posiadający wymagane kwalifikacje, uzależnione od stanowiska, rodzaju pracy, którą będzie wykonywał pracownik.

Każdy pracownik winien odbyć przeszkolenie w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy zgodnie ze stanowiskiem i specyfice wykonywanej pracy. Przed przystąpieniem do wykonywania robót, należy informować pracowników o czynnikach mogących stwarzać zagrożenie na terenie budowy oraz sposobach przeciwdziałania zagrożeniom.

W szczególności należy przestrzegać wymogów wynikających z przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie prowadzenia robót budowlanych, obowiązku stosowania środków ochrony indywidualnej itp. oraz zasadach postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia.

Wszystkie informacje bezpieczeństwa i ochrony zdrowia kierownik budowy zamieści w "Planie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia". Wszyscy pracownicy winni być zapoznani z Planem bezpieczeństwa i ochrony zdrowia.

Środki techniczne zapobiegające niebezpieczeństwom robót w strefach szczególnie zagrożonych w tym zapewnienie bezpiecznej i sprawnej komunikacji, umożliwiającej szybką ewakuację na wypadek pożaru, awarii i innych zagrożeń:

- należy teren prac odpowiednio oznakować;

- teren budowy należy utrzymywać w ciągłym porządku w tym w szczególności dotyczy to dróg pożarowych, ewakuacji;

- prace winny wykonywać tylko przeszkoleni i wykwalifikowani pracownicy;

- powinien być sprawowany ciągły nadzór przez uprawnione osoby;

- pracownicy powinni być wyposażeni w odpowiedni sprzęt ochronny;

- na placu budowy powinno być stałe, właściwie oznakowane miejsce z apteczką, sprzętem gaśniczym;

- plac budowy powinien być właściwie dozorowany w trakcie przerw w pracy;

- plac budowy winien posiadać sprzęt łączności i tablicę informacyjną z numerami alarmowymi;

- prace specjalistyczne jak spawalnicze, natryskowe, itp. Prowadzić w ubraniach ochronnych;

- rusztowania należy wyposażyć w odpowiednie pomosty, wejścia, balustrady;

- rusztowania przed użytkowaniem należy sprawdzić i odebrać pod względem technicznym (nośności) i bezpieczeństwa; odbiór powinien zostać potwierdzony odpowiednim oznakowaniem na rusztowaniu wraz z numerem telefonu bezpośredniego do osoby odpowiedzialnej

### Uwagi końcowe:

- wszystkie roboty winny odbywać się zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa;

- na podstawie zawartych w całości dokumentacji informacji Kierownik budowy jest zobowiązany sporządzić lub zapewnić sporządzenie przed rozpoczęciem budowy, planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia – „Planu BIOZ”;

- opracowany „Plan BIOZ” winien zostać uzgodniony z Inwestorem.

Nazwa elementu projektu budowlanego		PROJEKT ARCHITEKTONICZNO BUDOWLANY		
Nazwa zamierzenia budowlanego:		REMONT WNĘTRZA KOŚCIOŁA PARAFIALNEGO p.w. ŚW. MARCINA Z TOURS W MŁODOSZOWICACH		
Adres obiektu budowlanego:		Młodoszowice 52a, 49-200 Grodków		
Kategoria obiektu budowlanego:		KATEGORIA X – budynku kultu religijnego		
Nazwa jednostki ewidencyjnej: Nazwa i numer obrębu ewidencyjnego: Numer działki ewidencyjnej:		jednostka: Grodków obszar wiejski [160103_5] obręb: Młodoszowice [0059] działka nr: 116		
Inwestor:		Parafia rzymskokatolicka p.w. św. Wawrzyńca w Kolnicy, Kolnica 14a, 49-200 Kolnica		
Jednostka projektowa:		“STUDIOMANIA” USŁUGI ARCHITEKTONICZNE ADRIAN MANIA KORCZAKA 27 83-110 TCZEW		
Zakres opracowania	Pełniona funkcja projektowa	Imię, nazwisko, specjalność, nr upr. budowlanych	Data opracowania	Podpis
ARCHITEKTURA	Projektant	mgr inż. arch. <b>Adrian Mania</b>	20.06.2024r.	
	Spec. uprawnień numer upr.	Architektoniczna do projektowania bez ograniczeń 221/POOKK/IV/2017		

## SPIS TREŚCI

STRONA TYTUŁOWA .....	1
PROJEKT BUDOWLANY, CZĘŚĆ OPISOWA	3
1. PRZEDMIOT I ZAKRES INWESTYCJI.....	3
2. OPIS OGÓLNY STANU ISTNIEJĄCEGO .....	3
3. STAN ZACHOWANYCH ELEMENTÓW KONSTRUKCJI .....	3
4. PROJEKTOWANY ZAKRES ROBÓT I PLAN ROBÓT .....	3
5. WNIOSKI I ZALECENIA .....	Error! Bookmark not defined.
6. PARAMETRY TECHNICZNE.....	4
7. FORMA ARCHITEKTONICZNA I FUNKCJA OBIEKTU.....	4
8. INSTALACJE TECHNICZNE .....	4
9. WARUNKI OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ .....	5
10. KATEGORIA GEOTECHNICZNA.....	5
11. OCHRONA ŚRODOWISKA .....	5
12. OCHRONA MIESZKAŃCÓW SĄSIADUJĄCYCH .....	5
13. OCHRONA DÓBR KULTURY .....	5
14. RACJONALNE WYKORZYSTANIE ENERGII .....	5
15. WARUNKI UŻYTKOWE.....	5
16. OCHRONA LUDZI ZGODNIE Z WYMAGANIAMI OC .....	5
17. AKUSTYKA.....	5
18. OCHRONA UZASADNIONYCH INTERESÓW OSÓB TRZECICH.....	5
19. PROJEKTOWANA CHARAKTERYSTYKA ENERGETYCZNA .....	5
20. WPŁYW OBIEKTU NA ŚRODOWISKO .....	5

## ZAŁĄCZNIKI

Oświadczenie projektantów o zgodności dokumentacji z przepisami

Zał. 1	Branża architektoniczna .....	str. 7
--------	-------------------------------	--------

## RYСУNKI

S-01	SYTUACJA	1:500
A-01	RZUT KOŚCIOŁA – ZAKRES PRAC	1:100
A-02	PRZEKRÓJ 1-1 – ZAKRES PRAC	1:100

## PROJEKT BUDOWLANY, CZĘŚĆ OPISOWA

### 1. PRZEDMIOT I ZAKRES INWESTYCJI

Przedmiotem inwestycji jest remont wnętrza nawy (ścian i stropu oraz kruchty) kościoła pw. Św. Marcina z Tours w Młodoszowicach. Remont obejmuje wymianę istniejących tynków wapienno-cementowych w złym stanie, pokazanie fragmentu historycznego wyglądu wewnętrznej ściany kościoła oraz uporządkowanie stropu poprzez otynkowanie i pomalowanie. Dodatkowo projektuje się prace naprawcze przy tynkach w kruchcie, ze względu na zniszczone i odspojone tynki.

### 2. OPIS OGÓLNY STANU ISTNIEJĄCEGO

Stan techniczny budynku pozwala na prowadzenie prac budowlanych w zakresie planowanej inwestycji.

Istniejące wyprawy tynkarskie wnętrza oraz okładzina stropu noszą wyraźne ślady zużycia i zniszczeń. Niektóre fragmenty były wielokrotnie naprawiane miejscowo, przemalowywane, czy ulegały zawilgoceniu przez nieszczelności w dachu.

### 3. STAN ZACHOWANYCH ELEMENTÓW WNĘTRZA

Ściany kościoła pokryte są obecnie wtórnymi tynkami złej jakości, pomalowane na biało. Po przeprowadzeniu badań stratygraficznych stwierdzono niewielkie relikty czerwieni, mogące zwiastować zachowanie dekoracji na południowej ścianie nawy. Strop pokryty płytami gipsowo-kartonowymi przybitymi do deskowania. Ze względu na wieloletnie zaciekanie wody przez nieszczelny dach, na stropie pokazały się brązowe zacieki znacząco obniżające estetykę wnętrza. W przyległej kruchcie znajdują się tynki wykonane z zaprawy wapiennej, wielokrotnie przemalowywane. Tynki uległy przez wiele lat zniszczeniu oraz odspojeniu w strefie przyziemia.

### 4. PROJEKTOWANY ZAKRES ROBÓT I PLAN ROBÓT

Projektuje się nowe pokrycie wnętrz kościoła wykonane ze specjalistycznej zaprawy tynkarskiej przeznaczonej do renowacji zabytków - Baumit mc 55w. Po zabezpieczeniu hydrofobowym tynku należy wykonać warstwę malarską farbami dyfuzyjnymi, w kolorystyce zgodnej z wytycznymi zawartymi w Badaniach stratygraficznych, Programie prac konserwatorskich i z wytycznymi Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Całość prac prowadzonych we wnętrzach kościoła powinna przebiegać zgodnie z wytycznymi konserwatorskimi, a także służyć zachowaniu i konserwacji oryginalnej tkanki historycznej, w szczególności na południowej stronie nawy przeznaczonej do konserwacji.

### 5. PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH

#### 5.1 Strop nawy

1. Demontaż płyt gipsowo-kartonowych.
2. Odkazanie.
3. Naprawy deskowania: wzmocnienie struktury drewna, uzupełnienia ubytków, ewentualna wymiana najbardziej zniszczonych elementów.
4. Montaż siatki utrzymującej zaprawę tynkarską.
5. Tynkowanie zaprawą wapienno-trasową.
6. Malowanie farbą krzemianową lub wapienną na kolor starej bieli, identycznie ze ścianami nawy poza obszarem poddanym konserwacji.

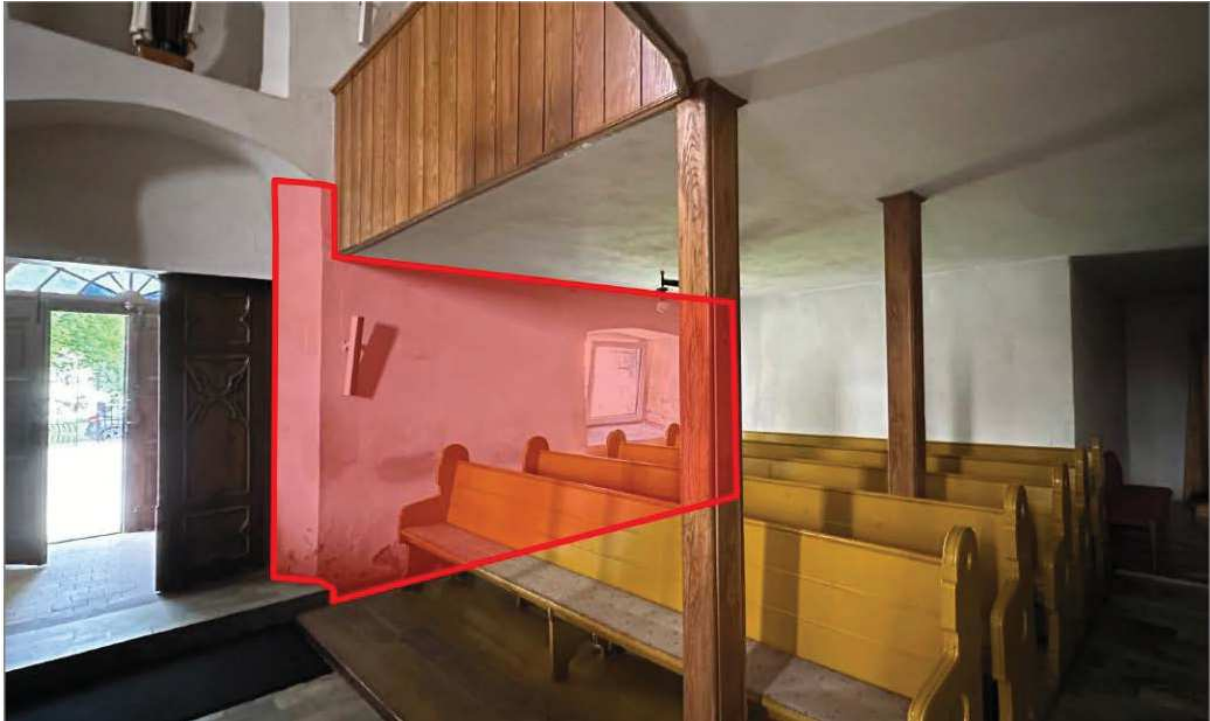
#### 5.2 Ściany nawy (poza obszarem poddanym konserwacji) oraz ściany i sklepienie kruchty.

1. Usunięcie tynków wtórnych bez niszczenia podłoża ceglanego i reliktyw zapraw historycznych.
2. Dezynfekcja podłoża.
3. Zabezpieczenie zachowanych i odsłoniętych zapraw historycznych poprzez wzmocnienie, podklejenie, zależnie od stanu zachowania.
4. Wzmocnienie podłoża ceglanego w miejscach osłabionych preparatem krzemooorganicznym.
5. Tynkowanie tynkiem wapiennym.
6. Malowanie farbą krzemianową lub wapienną na kolor starej bieli, identycznie ze stropem.

#### 5.3 Ściana nawy wyznaczona do konserwacji

1. Delikatne usunięcie wtórnych tynków i farb, bez uszkodzania tynku najstarszego z warstwą malarską.
2. Wzmocnienie odsłoniętego tynku preparatem na bazie czteroetoksylanu.
3. Wzmocnienie krawędzi odsłoniętych tynków opaskami z zaprawy wapienno-trasowej.
4. Podklejenie historycznych zapraw i przyklejenie do podłoża, jeśli występują odspojenia. Stosować iniekcje z dyspersji wodnych żywic akrylowych lub poliocetanu winylu.
5. Podklejenie odspojeń warstw malarskich dyspersjami i roztworami żywic akrylowych.
6. Sklejenie pęknięć podłoża dyspersjami wodnymi żywic sztucznych.

7. Wzmocnienie osłabionej warstwy malarskiej (w tym pobiał) roztworami żywic akrylowych.
8. Wypełnienie pustek między tynkiem oryginalnym a podłożem preparatami i mieszankami na bazie wapna.
9. Uzupelnienia i rekonstrukcje brakującego tynku zaprawą wapienną dobraną kolorystycznie i fakturalnie do zaprawy oryginalnej. Uzupelniać scalająco, bez wyróżniania uzupelnień.
10. Uzupelnienia i rekonstrukcje warstw malarskich, w tym pobiał w technice oryginału.



Zdjęcie 1 Zakres objęty programem prac konserwatorskich - konserwacja i rekonstrukcja tynku pierwotnego

## 6. PARAMETRY TECHNICZNE

- Długość : ~28,5m - bez zmian
- Szerokość : ~18,5m - bez zmian
- Wysokość : ~42,6m - bez zmian
- Kubatura : ~7 239m<sup>3</sup> - bez zmian

Projekt nie przewiduje zmian w wymiarach, kubaturze czy powierzchni budynków.

## 7. FORMA ARCHITEKTONICZNA I FUNKCJA OBIEKTU

Kościół w Młodoszowicach został zbudowany w XV wieku. Od 1534 roku do czasu zakończenia II wojny światowej była to świątynia ewangelicka. Od 1945 roku ponownie jest kościołem wyznania rzymskokatolickiego i pełni funkcję sakralną.

Kościół orientowany, o korpusie nawowym nakrytym wysokim dachem siodłowym, pomiędzy gotyckimi trójkątnymi szczytami ; ujęty w narożach szkarpami prostymi ; przy ścianie bocznej od południa para nieco niższych przypór , pomiędzy które wstawiona jednokondygnacyjna kruchta, ze spływowym szczytem barokowym od południa, nakryta dachem siodłowym; od strony północnej nawy proste szkarpy narożne i jedna środkowa. Od zachodu przylega do nawy 5-kondygnacyjna czworoboczna wieża, sięgająca jedną kondygnację ponad kalenicę korpusu ; zwieńczona ostrosłupowym 8-bocznym hełmem, z trójkątnymi sterczynami u nasady, rozmieszczonymi w 4 narożnikach. Prezbiterium węższe od nawy, wsparte szkarpami prostymi i w trójkątnym zamknięciu - przekątniowymi, nakryte wysokim dachem siodłowym, nieco niższym niż dach nawy. Od północy przy prezbiterium zakrystia jednokondygnacyjna, nakryta dachem pulpitowym.

Jest to budowla gotycka, zbudowana z cegły palcówki w układzie polskim, z nieregularnym wątkiem szachownicowym z zendrówek. Mur na zaprawie wapiennej ze spoiną formowaną płasko. Kościół i wieża oparte są na fundamentach mieszanych, ceglano-kamiennych. Ściany pełne oparte są na kamiennych cokolach. W kościele występują sklepienia ceglane: w przedsionku południowym i zakrystii kolebkowe, w prezbiterium sklepienie krzyżowo-żebrowe ze zwornikami i żebrami spływającymi na kamienne wsporniki. W nawie płaski strop belkowy.

## 8. INSTALACJE TECHNICZNE

Nie przewiduje się ingerencji w istniejące elementy instalacji technicznych. Nie projektuje się nowych instalacji technicznych.

## 9. WARUNKI OCHRONY PRZECIWOŻAROWEJ

Zgodnie z § 3 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie uzgadniania projektu budowlanego pod względem ochrony przeciwpożarowej z dnia 2 grudnia 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 2117), z uwagi na brak zastosowania rozwiązań projektowych zmieniających warunki ochrony przeciwpożarowej, nie jest wymagane uzgodnienie projektu budowlanego pod względem ochrony przeciwpożarowej. Nie projektuje się nowych elementów architektury. Przedmiotem projektu jest dach kościoła i elementy elewacji z zastosowaniem materiałów posiadających odpowiednie atesty i spełniających wymagane normy.

## 10. KATEGORIA GEOTECHNICZNA

Na podstawie § 4 ust. 3 pkt 3 lit. h Rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadawienia obiektów budowlanych (Dz.U.2012.0.463 ) budynek należy do trzeciej kategorii geotechnicznej.

## 11. OCHRONA ŚRODOWISKA

Realizacja inwestycji przewidziana jest przy zastosowaniu technologii i materiałów budowlanych przyjaznych środowisku oraz posiadających wymaganych prawem atestów, certyfikatów, itp.

Inwestycja nie narusza siedlisk oraz gniazd ptaków chronionych prawem.

## 12. OCHRONA MIESZKAŃCÓW SĄSIADUJĄCYCH

W trakcie realizacji inwestycji należy zadbać o zachowanie właściwych godzin pracy i odpowiedniego poziomu hałasu. Prace budowlane mogące sprawić dyskomfort należy prowadzić w godzinach od 7.00 do 20.00. W trakcie użytkowania budynku nie wystąpią uciążliwe oddziaływania hałasu z urządzeń i elementów budowlanych.

## 13. OCHRONA DÓBR KULTURY

Kościół objęty jest ochroną konserwatorską na podstawie wpisu do rejestru zabytków nr: **1184/66 z 8.03.1966 i 887/64 z 18.05.1966.**

## 14. RACJONALNE WYKORZYSTANIE ENERGII

Planowana inwestycja nie wpływa na bilans energetyczny budynku ani sposoby wykorzystania energii. Brak możliwości zastosowania alternatywnych źródeł energii.

## 15. WARUNKI UŻYTKOWE

Bez zmian.

## 16. OCHRONA LUDZI ZGODNIE Z WYMAGANIAMI OC

Bez zmian.

## 17. AKUSTYKA

Bez zmian.

## 18. OCHRONA UZASADNIONYCH INTERESÓW OSÓB TRZECICH

Planowana inwestycja nie narusza interesu prawnego osób trzecich ani nie powoduje pogorszenia warunków użytkowania sąsiednich nieruchomości.

## 19. PROJEKTOWANA CHARAKTERYSTYKA ENERGETYCZNA

Nie dotyczy. Brak możliwości zastosowania alternatywnych źródeł energii.

## 20. WPŁYW OBIEKTU NA ŚRODOWISKO

Emisja zanieczyszczeń: **bez zmian**

Woda / ścieki: **bez zmian**

Rodzaj i ilość wytwarzanych odpadów: **bez zmian**

Emisja hałasu / wibracje: **bez zmian**

Wpływ na drzewostan / glebę / wody: **bez zmian**

Opracowali:

**mgr inż. arch. Adrian Mania**  
Nr upr. 221/POOKK/IV/2017 specj. arch.

**mgr inż. arch. Tomasz Sroczyński**



DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA



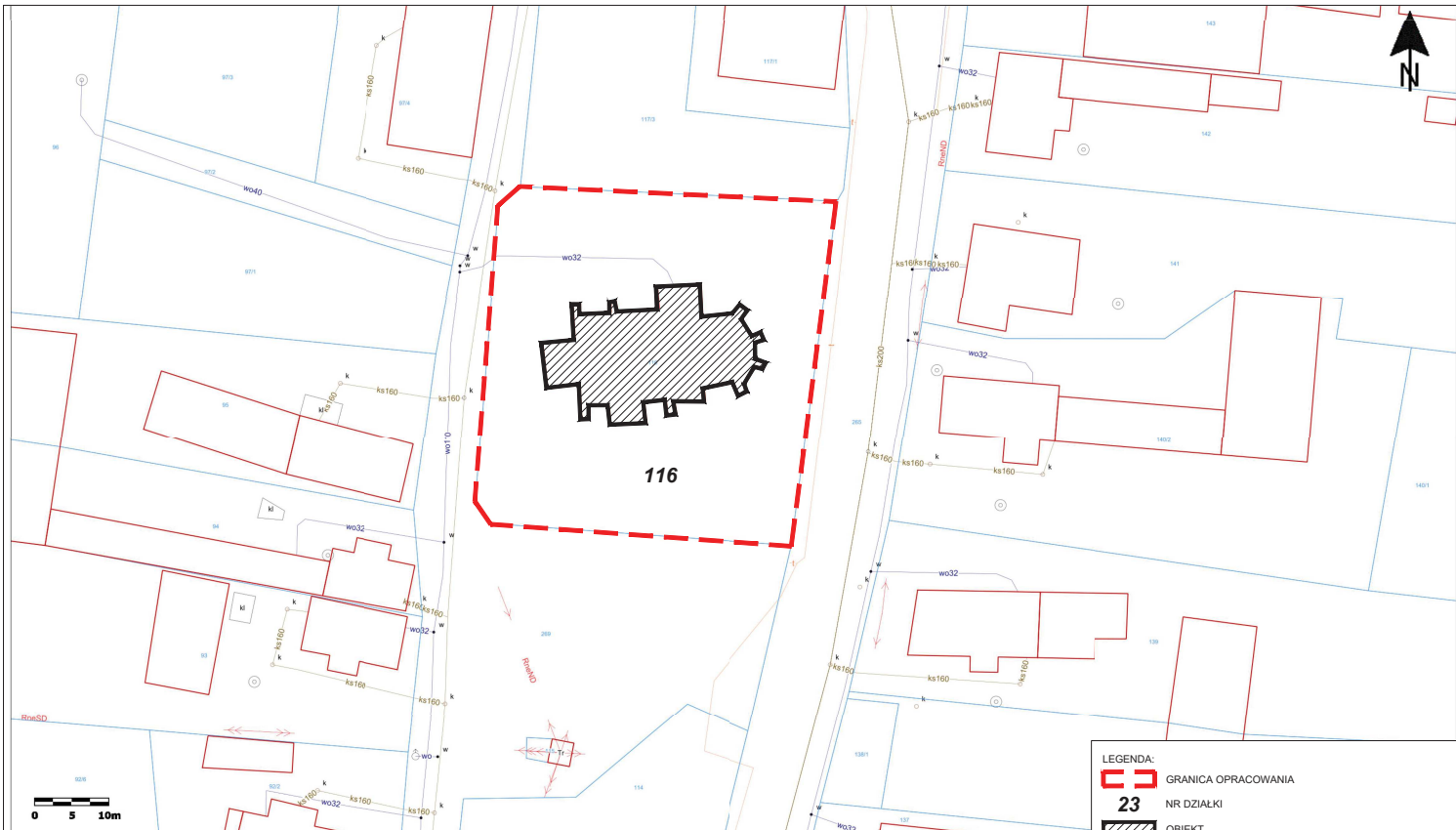
### **OŚWIADCZENIE**

Na podstawie art. 34 ust. 3d pkt 3. Ustawy Prawo Budowlane Ustawa z 7 lipca 1994r. z późniejszymi zmianami oświadczamy, że niniejszy Projekt Zagospodarowania Terenu jest kompletny i wykonany został zgodnie zobowiązującymi przepisami, normatywami i zasadami wiedzy technicznej.

<b>Nazwa zamierzenia budowlanego:</b>	<b>REMONT WNĘTRZA KOŚCIOŁA PARAFIALNEGO p.w. ŚW. MARCINA Z TOURS W MŁODOSZOWICACH</b>
<b>Adres obiektu budowlanego:</b>	<b>Młodoszowice 52a, 49-200 Grodków</b>
<b>Kategoria obiektu budowlanego:</b>	<b>KATEGORIA X – budynku kultu religijnego</b>
<b>Nazwa jednostki ewidencyjnej: Nazwa i numer obrębu ewidencyjnego: Numer działki ewidencyjnej:</b>	<b>jednostka: Grodków obszar wiejski [160103_5] obręb: Młodoszowice [0059] działka nr: 116</b>
<b>Inwestor:</b>	<b>Parafia rzymskokatolicka p.w. św. Wawrzyńca w Kolnicy, Kolnica 14a, 49-200 Kolnica</b>

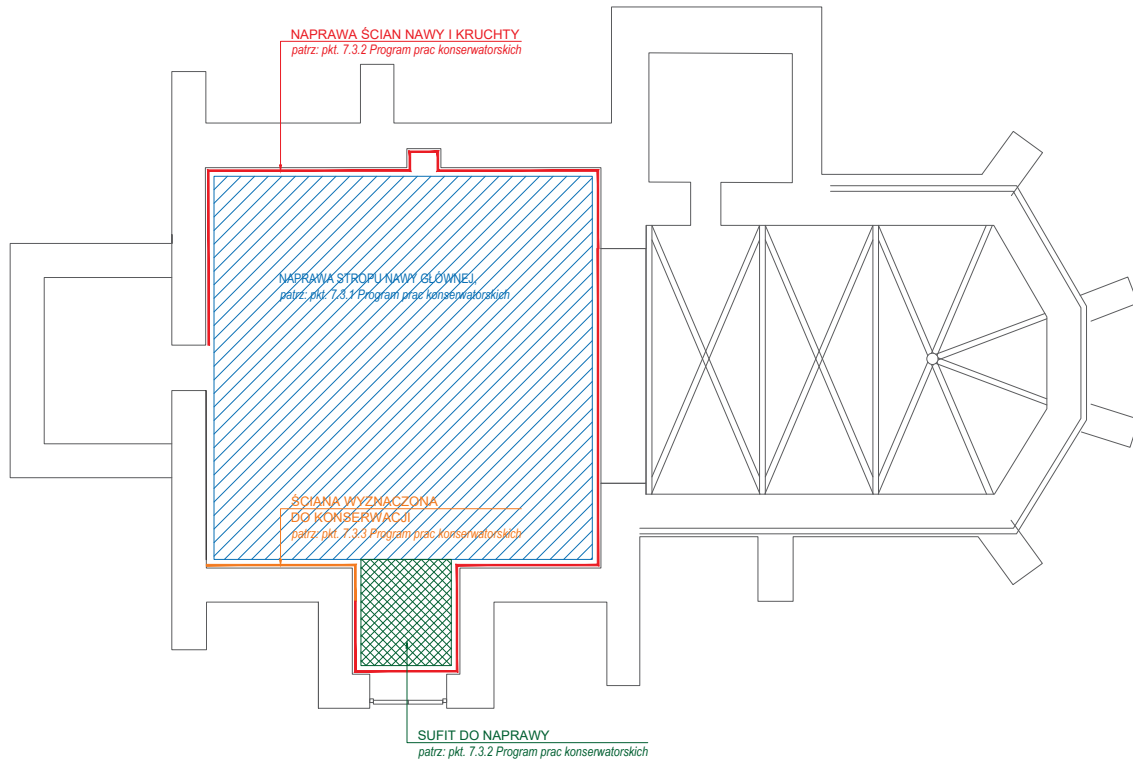
<b>Zakres opracowania</b>	<b>Pełniona funkcja projektowa</b>	<b>Imię i nazwisko, Specjalność, nr upr. budowlanych</b>	<b>Data opracowania</b>	<b>Podpis</b>
<b>ARCHITEKTURA</b>	Projektant spec. uprawnień numer upr.	<b>mgr inż. Adrian Mania</b> Architektoniczne do projektowania bez ograniczeń <b>221/POOKK/IV/2017</b>	<b>20.06.2024r.</b>	

Zgodnie z art. 34 ust. 3da Ustawy Prawo Budowlane uprawnienia budowlane w odpowiedniej specjalności, o których jest mowa w ust. 3d pkt 1 oraz zaświadczenia o przynależności do odpowiedniej Izby, o których mowa w ust. 3d pkt 2 dostępne są w ust. 3d pkt 2 dostępne są w centralnym rejestrze osób posiadających uprawnienia budowlane i nie zostały załączone do projektu.

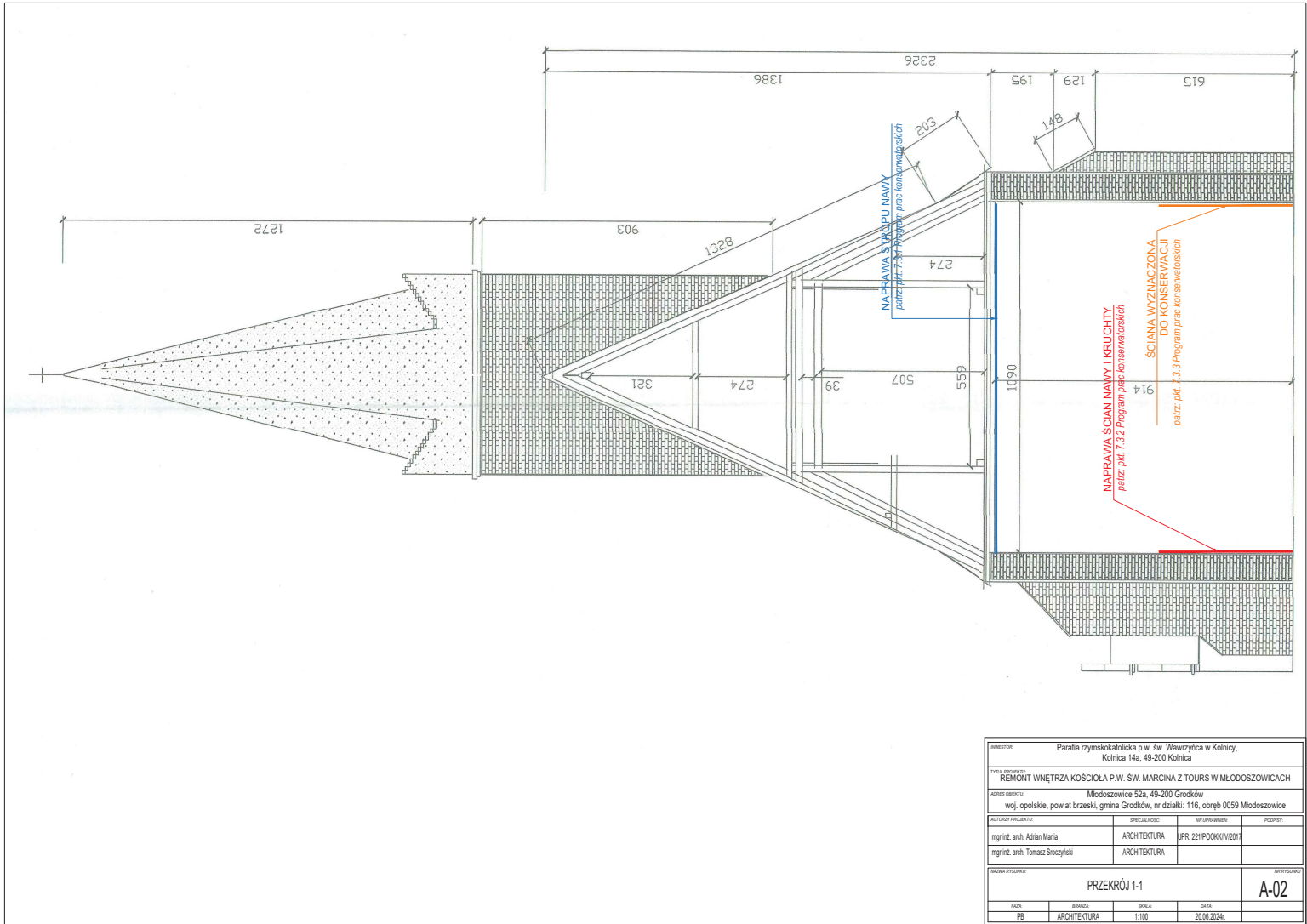


382257,92 323983,62

<b>LEGENDA:</b>			
	GRANICA OPRACOWANIA		
	NR DZIAŁKI		
	OBIEKT		
INWESTOR: Parafia rzymskokatolicka p.w. św. Wawrzyńca w Kolnicy, Kolnica 14a, 49-200 Kolnica			
TYTUŁ PROJEKTU: REMONT WNETRZA KOŚCIOŁA P.W. ŚW. MARCINA Z TOURS W MŁODOSZOWICACH			
ADRES OBIEKTU: Młodoszowice 52a, 49-200 Grodków woj. opolskie, powiat brzeski, gmina Grodków, nr działki: 116, obręb 0059 Młodoszowice			
AUTORYZACJA PROJEKTANTÓW	SPECJALIZACJA	NR PRZEBIEGU	POZIOMY
mgr inż. arch. Adrian Maria	ARCHITEKTURA	UPR. 221/POOK/IV/2011	
mgr inż. arch. Tomasz Sroczyński	ARCHITEKTURA		
TYTUŁ SYTUACJI			SYTUACJA
PRACOWNIK	STANOWISKO	SKALA	DATA
PB	ARCHITEKTURA	1:500	20.06.2024r.
			S-01



miasteczko Parafia rzymskokatolicka p.w. św. Wawrzyńca w Kolnicy, Kolnica 14a, 49-200 Kolnica				
TYTUŁ PROJEKTU: REMONT WNIĘTRZA KOŚCIOŁA P.W. ŚW. MARGINA Z TOURS W MŁODOSZOWICACH				
adres obiektu: Młodoszowice 52a, 49-200 Grodków woj. opolskie, powiat brzeski, gmina Grodków, nr działki: 116, obręb 0059 Młodoszowice				
autorzy projektu:	specjalność:	wprowadzenie:	podpis:	
mgr inż. arch. Adrian Maria	ARCHITEKTURA	UPR. 221P000KIV/2017		
mgr inż. arch. Tomasz Stoczyński	ARCHITEKTURA			
nazwa projektu: RZUT KOŚCIOŁA - ZAKRES PRAC				nr rysunku: A-01
strona: PB	branża: ARCHITEKTURA	skala: 1:100	data: 20.08.2024r.	

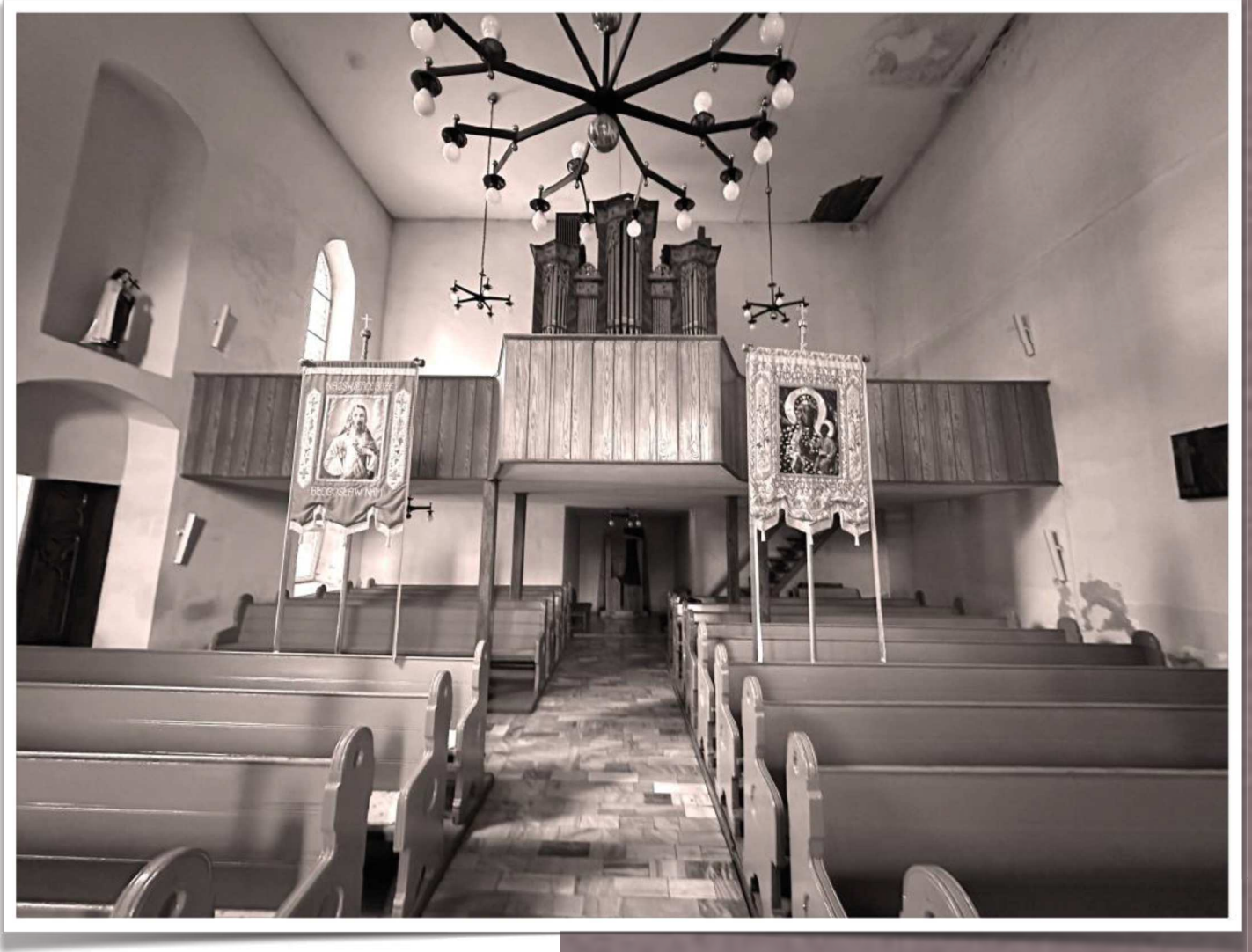


Miejscowość: Parafia rzymskokatolicka p.w. św. Wawrzyńca w Kolnicy, Kolnica 14a, 49-200 Kolnica			
Tytuł projektu: REMONT WNIĘTRZA KOŚCIOLA P.W. ŚW. MARCINA Z TOURS W MŁODOSZOWICACH			
Adres obiektu: Młodoszowice 52a, 49-200 Grodzków			
Adres obiektu: woj. opolskie, powiat brzeski, gmina Grodzków, nr działki: 116, obręb 0059 Młodoszowice			
Autoryzacja projektanta:	Specjalność:	Wzrost projektanta:	Podpis:
mgr inż. arch. Adrian Maria	ARCHITEKTURA	UPR. 221P000KIV/2017	
mgr inż. arch. Tomasz Stoczyński	ARCHITEKTURA		
Nazwa obiektu: PRZEKRÓJ 1-1			nr rysunku: A-02
Strona:	Archiwizacja:	Skala:	Data:
PB	ARCHITEKTURA	1:100	20.08.2024r.

Nazwa elementu projektu budowlanego:	ZAŁĄCZNIKI PROJEKTU BUDOWLANEGO
Nazwa zamierzenia budowlanego:	REMONT WNEŹRZA KOŚCIOŁA FILIALNEGO p.w. ŚW. MARCINA Z TOURS W MŁODOSZOWICACH
Adres obiektu budowlanego:	Młodoszowice 52a, 49-200 Grodków
Kategoria obiektu budowlanego:	KATEGORIA X – budynku kultu religijnego
Nazwa jednostki ewidencyjnej: Nazwa i numer obrębu ewidencyjnego: Numer działki ewidencyjnej:	jednostka: Grodków obszar wiejski [160103_5] obręb: Młodoszowice [0059] działka nr: 116
Inwestor:	Parafia rzymskokatolicka p.w. św. Wawrzyńca w Kolnicy, Kolnica 14a, 49-200 Kolnica
Spis zawartości:	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Badania stratygraficzne i program prac konserwatorskich wnętrza nawy kościoła pw. Św. Marcina w Młodoszowicach. Autor: mgr Jacek Gryczewski, 2024r.</li> <li>2. Informacja BIOZ</li> </ol>

# BADANIA STRATYGRAFICZNE I PROGRAMY PRAC KONSERWATORSKICH

Wnętrze nawy kościoła pw. Św. Marcina  
w Młodoszowicach



mgr Jacek Gryczewski  
dyplomowany konserwator zabytków  
uprawnienia dypl. UWZ w Toruniu  
nr 1885 z dn. 12.05.2016 r.  
ul. Zagrodowa 5/ 48-320 Sidzina

mgr Jacek Gryczewski  
dyplomowany konserwator zabytków

2024

1. OPIS OBIEKTU	3
2. WSKAZANIE EFEKTÓW BADAŃ	4
3. METODYKA BADAŃ	5
4. OPIS ODKRYWEK	5
5. ZDJĘCIA ODKRYWEK	7
6. PODSUMOWANIE WYNIKÓW BADAŃ I WNIOSKI	24
7. PROPONOWANE POSTĘPOWANIE KONSERWATORSKIE	24
7.1. OPIS STANU ZACHOWANIA	24
7.2. CEL I ZAŁOŻENIA POSTĘPOWANIA KONSERWATORSKIEGO	24
7.3. PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH	25
7.4. FOTOGRAFICZNA DOKUMENTACJA STANU ZACHOWANIA	28



## 1. OPIS OBIEKTU<sup>1</sup>

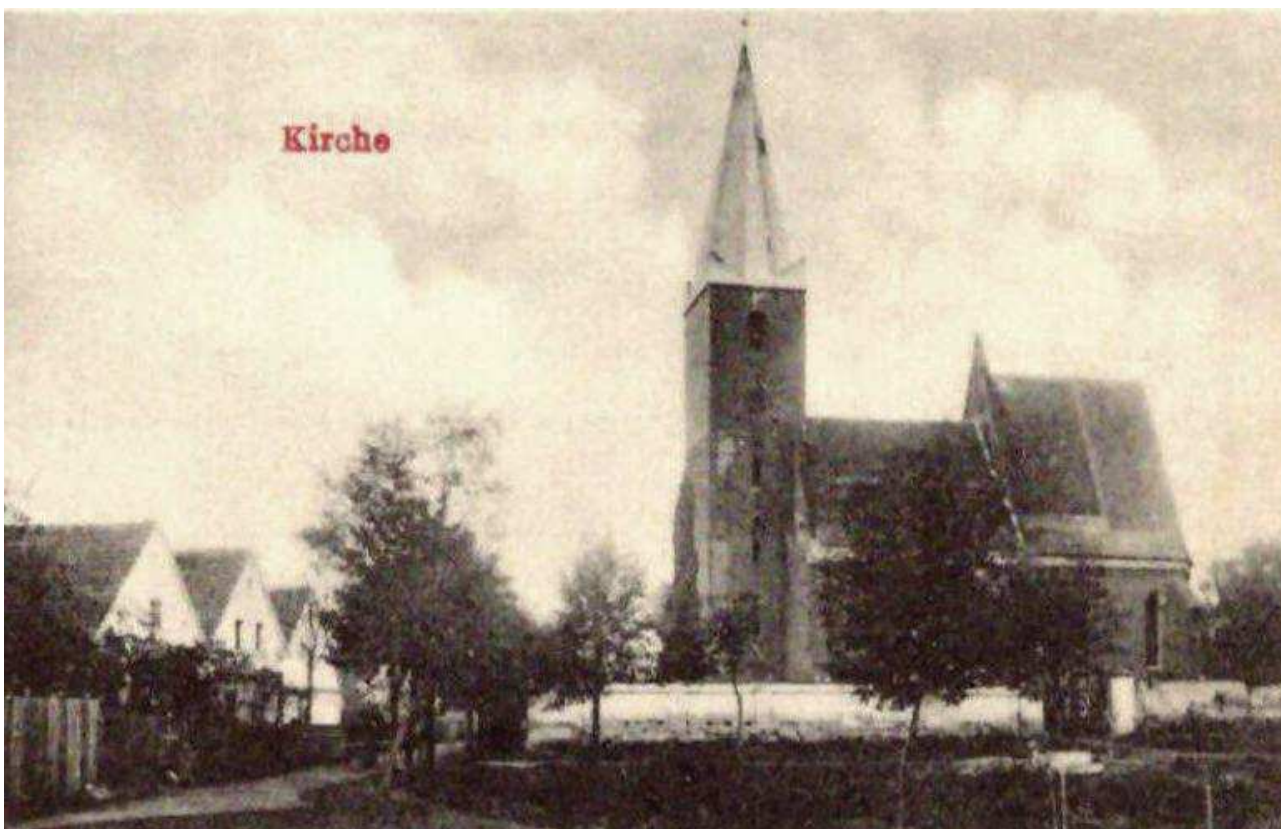


*KOŚCIÓŁ NA POCZTÓWCE Z KOŃCA XIX WIEKU*

Kościół św. Marcina Biskupa to rzymskokatolicka świątynia filialna w miejscowości Młodoszowice (województwo opolskie). Należy do parafii św. Wawrzyńca w Kolnicy, w dekanacie Grodków, w diecezji opolskiej. Kościół został wpisany do rejestru zabytków nieruchomości województwa opolskiego dnia 8 marca 1966 roku pod numerem 1184/66 oraz 18 maja 1966 roku pod numerem 887/64.

Kościół wymieniony w 1242 r., obecny zbudowany w XIV w. Wieżę podwyższono w 1814 r. Od 1534 roku do czasu zakończenia II wojny światowej była to świątynia ewangelicka. Od 1945 roku ponownie jest kościołem wyznania rzymskokatolickiego.

Obecne wyposażenie kościoła w znacznej części z



*KOŚCIÓŁ W MŁODOSZOWICACH - FOTOGRAFIA Z 1911 ROKU*

<sup>1</sup> na podstawie: [https://pl.wikipedia.org/wiki/Kościół\\_św.\\_Marcina\\_Biskupa\\_w\\_Młodoszowicach](https://pl.wikipedia.org/wiki/Kościół_św._Marcina_Biskupa_w_Młodoszowicach) oraz [https://polska-org.pl/516010,Młodoszowice,Kosciol\\_sw\\_Marcina\\_Biskupa.html](https://polska-org.pl/516010,Młodoszowice,Kosciol_sw_Marcina_Biskupa.html)



*WNĘTRZE NAWY W 2024 ROKU*

XVIII w. Główny ołtarz późnogotycki zdobi tryptyk pochodzący z 1495 roku, z rzeźbami Matki Bożej z Dzieciątkiem, św. Katarzyny, św. Barbary, św. Małgorzaty, św. Doroty. W podstawie nastawy ołtarzowej (tzw. predelli) znajdują się rzeźbione popiersia proroków Izajasza, Dawida, Zachariasza i Jeremiasza.

Nawa główna tynkowana, malowana na biało. Strop przysłonięty współczesnymi płytami, ze śladami zalania.

## **2. WSKAZANIE EFEKTÓW BADAŃ**

Zamierzeniem inwestycji jest remont wnętrza nawy. W związku z planowanym przedsięwzięciem istniała potrzeba rozpoznania stratygraficznego ścian wewnętrznych. Celem badań było ustalenie historycznych zmian warstw farb i zapraw na potrzeby ewentualnej rekonstrukcji kolorystycznej. Badania pozwoliły też na pełniejsze rozpoznanie obiektu w celu opracowania programów prac konserwatorskich. Prace konserwatorskie, jakie będą zrealizowane w obiekcie na podstawie przeprowadzonych badań mają poprawić stan techniczny obiektu oraz pokazać historyczny wygląd.

### 3. METODYKA BADAŃ

1. Odkrywki stratygraficzne ukazujące układ warstw farb i tynków wykonane były na wewnętrznych ścianach nawy kościoła.
2. Odkrywki zostały zrobione mechanicznie, przy pomocy dłutek, noży i skalpeli. Narzędziami tymi zdejmowano kolejne warstwy farb i zapraw, najczęściej aż do podłoża. Wykonano 16 odkrywek

### 4. OPIS ODKRYWEK

#### Odkrywka 01

Odkrywka na bocznej ścianie ponad poziomem chóru, poniżej poziomu odsadzki. Na wątku ceglanym leży tynk cementowo-wapienny, współczesny, malowany 3 warstwami pobiał.

#### Odkrywka 02

Odkrywka na tej samej ścianie co 01, ale powyżej odsadzki. Na wątku ceglanym zachowały się relikty starszego tynku wapiennego, bez powierzchni i warstw malarskich. Następną warstwą to tynk współczesny z pobiałką.

#### Odkrywka 03

Odkrywka wykonana powyżej odsadzki, na poziomie odkrywki 02, ale bliżej wieży. Na ceglanym wątku znaleziono relikty tynku wapiennego, o mocno żółtym zabarwieniu, bez powierzchni i warstwy malarskiej. Na tym tynku leży cienko położona, twarda zaprawa cementowa, prawdopodobnie „szpryc” wykonany przed ostatnim tynkowaniem. Współczesny tynk cementowo-wapienny pomalowano na biało.

#### Odkrywka 04

Ściana za organami nad poziomem podłogi chóru jest wymurowana z cegieł łączonych zaprawą cementowo-wapienną, Tynk wykonano z tej samej zaprawy i dwukrotnie pobielono. Całość jest wtórną zabudową.

#### Odkrywka 05

Odkrywka na ścianie za organami, powyżej chóru, obok wejścia do schowka w wieży. Na wątku ceglanym leży tynk cementowo-wapienny pokryty trzema warstwami pobiał. Wszystkie warstwy są wtórne.

#### Odkrywka 06

Odkrywka wykonana na krawędzi wnęki okiennej, nad chórem. Tynk wykonano z zaprawy cementowo-wapiennej i pokryto pobiałami, ale pod tą zaprawą znaleziono niewielkie relikty tynku starszego, wapiennego. Niestety, relikty są pozbawione powierzchni i warstw malarskich.

#### Odkrywka 07

Pierwsze miejsce, w którym znaleziono kompletna warstwę historyczną. Odkrywka jest wykonana na ścianie z oknem, wysoko (3 m) nad podłogą chóru. Na ceglany wążku leży cienkowarstwowy tynk wapienny z pobiałą. Ta warstwa chronologiczna jest najstarszą z zachowanych w nawie. Na niej leży współczesny tynk cementowo-wapienny z pobiałkami.

#### Odkrywka 08

Odkrywka na ścianie od strony wieży, 3 m nad podłogą chóru. Na wążku ceglany zachował się relikw wapiennego tynku z pobiałą. To ta sama warstwa chronologiczna, co w odkrywce 07.

#### Odkrywka 09

Kolejną odkrywke wykonano poniżej chóru, przy przejściu do wnęki pod wieżą. Na wążku ceglany leży zaprawa cementowa, na niej zaś tynk cementowo-wapienny z pobiałkami. Wszystkie warstwy są współczesne. Pod nimi można dostrzec niewielki relikw zaprawy wapiennej, bez powierzchni i warstwy malarskiej.

#### Odkrywka 10

Odkrywka wykonana pod chórem, około 1,5 m nad posadzką. Na cegle znaleziono relikw tynku wapiennego malowanego pobiałą. Pobiała zachowała ślady pędzla. Znaleziona warstwa jest z pewnością cennym znaleziskiem pokazującym, jak wyglądał kościół przed wprowadzeniem współczesnych „modyfikacji”. Na tynku wapiennym leży zaprawa cementowa i tynk cementowo-wapienny malowany dwukrotnie na biało.

#### Odkrywka 11

Odkrywka na ścianie oddzielającej nawę od prezbiterium. Na wążku ceglany leży zaprawa cementowa i 10 cm tynku cementowo wapiennego z dwoma warstwami pobiał. Wszystkie warstwy są współczesne.

#### Odkrywka 12

Odkrywka na węgarku ujawniła tynk wapienny z historyczną pobiałą. Na pobiale pierwszej leży następna, z relikwami czerwieni. Czerwona farba bardzo słabo trzyma się podłoża i odpada przy próbie usuwania tynku cementowego leżącego na tej czerwieni. Odkrywka zlokalizowana jest w miejscu planowanych prac konserwatorskich i pokazuje, które warstwy należy pozostawić - wszystko poniżej zaprawy cementowej oznaczonej jako nr 5.

#### Odkrywka 13

Odkrywka we wnęcie drzwi wejściowych z przedsionka do nawy. Odsłonięto czerwoną zaprawę wapienną z zatartą powierzchnią. Jest to pierwotna, średniowieczna spoina z zachowaną powierzchnią.

#### Odkrywka 14

Odkrywka na ścianie pod chórem wykonana obok wejścia pokazała kilka historycznych elementów. Przede wszystkim widzimy wapienną spoinę o czerwonym zabarwieniu. Na wątku leży tynk wapienny z pobiałą i relikdami czerwieni. Wszystkie ślady to elementy najstarszego wystroju nawy kościoła. W warstwach wtórnych widzimy tynk cementowy i cementowo-wapienny z dwoma pobiałami.

#### Odkrywka 15

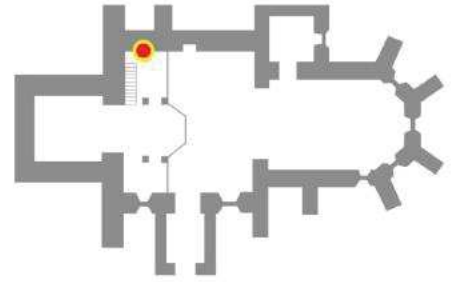
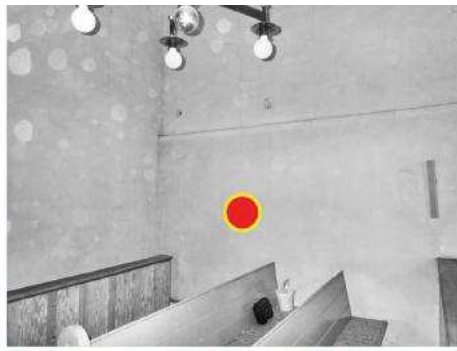
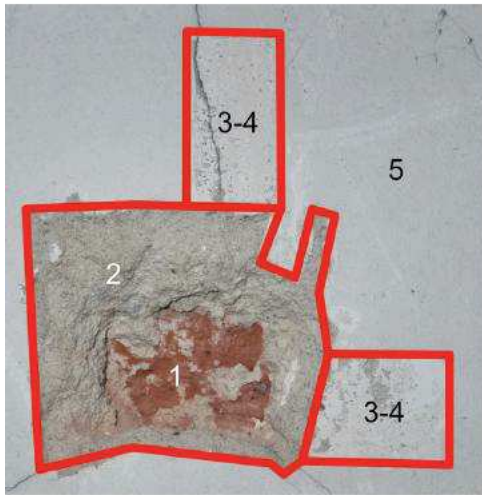
Odkrywka wykonana po przeciwnej stronie drzwi wejściowych w stosunku do odkrywek 12-14. Znaleziono jedynie warstwy wtórne, współczesne.

#### Odkrywka 16

Odkrywka we wnęce wejściowej, ale wykonana dość wysoko, na poziomie podłogi chóru. Znaleziono tu jedynie współczesny tynk cementowo-wapienny i dwie pobiałki.

## **5. ZDJĘCIA ODKRYWEK**

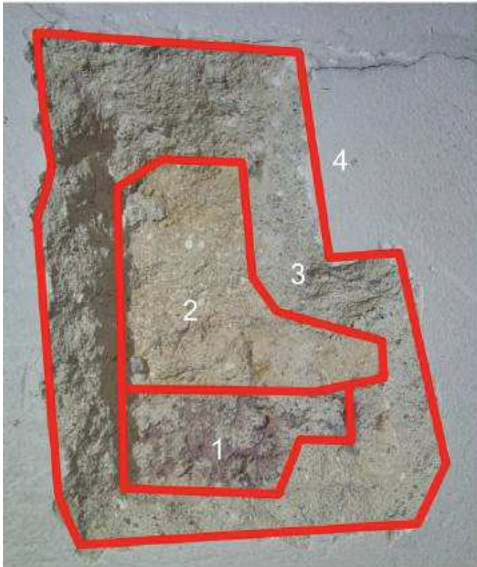
Odkrywka 01  
Ściana na chórze, poniżej odsadzki



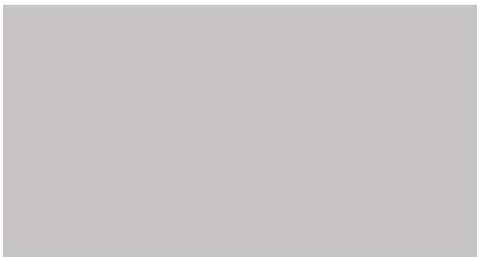
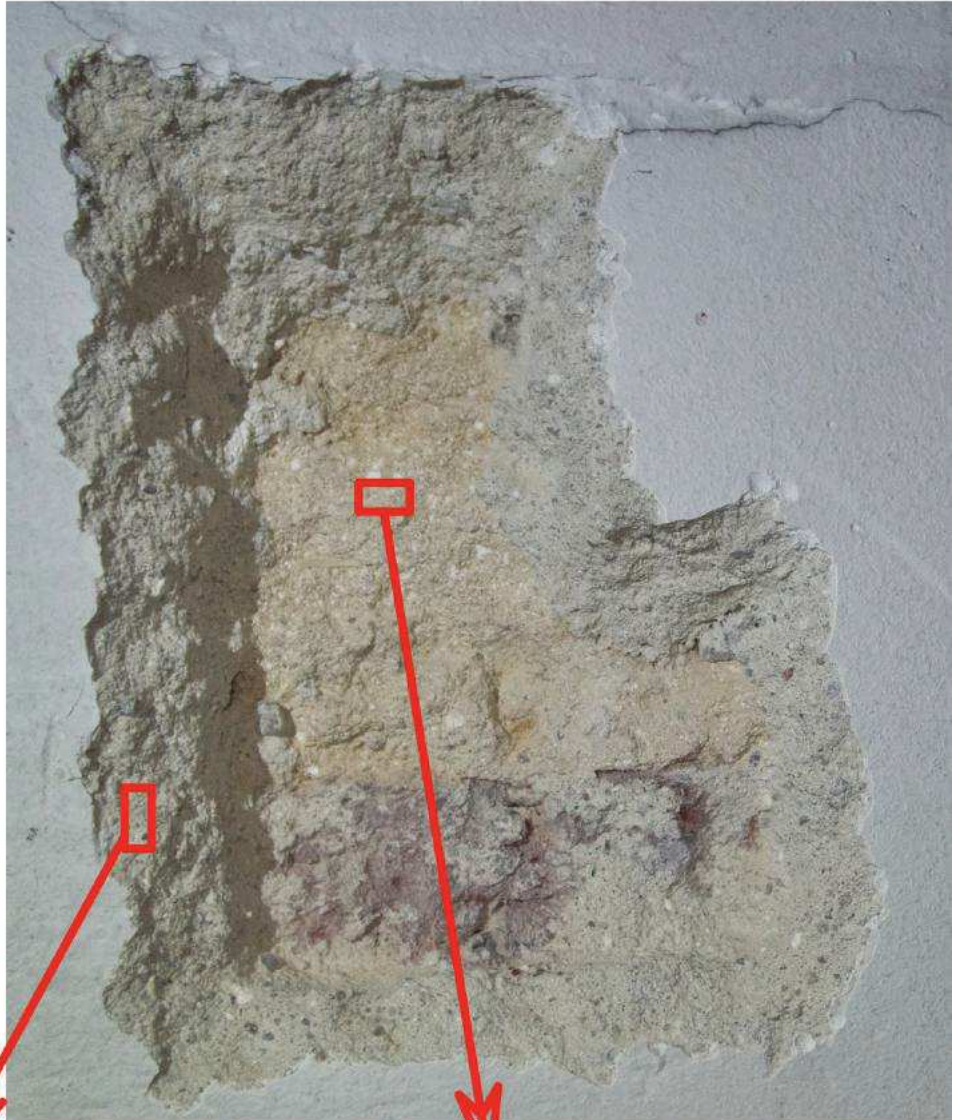
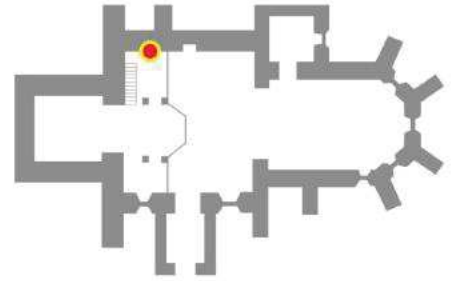
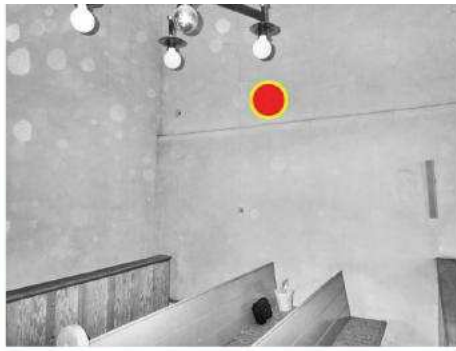
- Układ warstw:  
1 - wążek ceglany  
2 - tynk cementowo-wapienny  
3 - pobiata  
4 - pobiata  
5 - pobiata współczesna



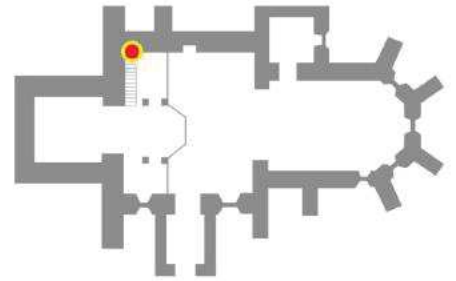
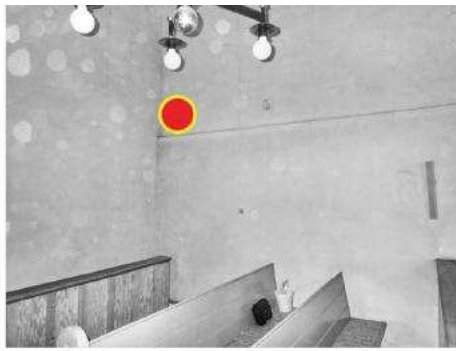
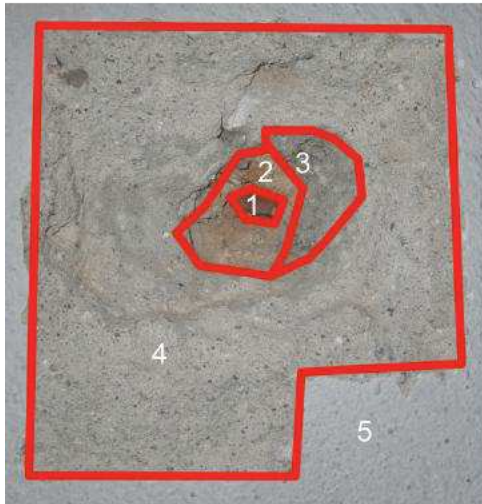
Odkrywka 02  
Ściana na chórze, powyżej odsadzki



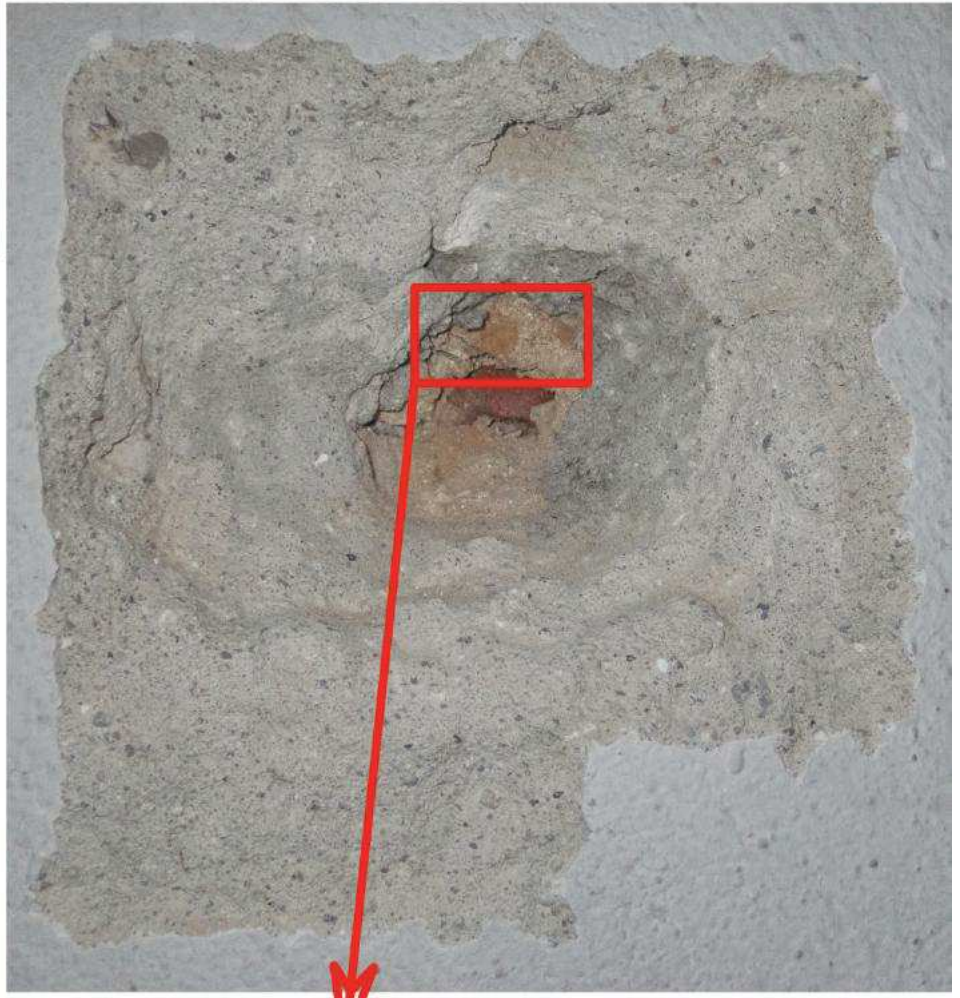
- Układ warstw:  
1 - wążek ceglany  
2 - tynk wapienny  
3 - tynk cementowo-wapienny  
4 - pobiata współczesna



Odkrywka 03  
Ściana na chórze, powyżej odsadzki

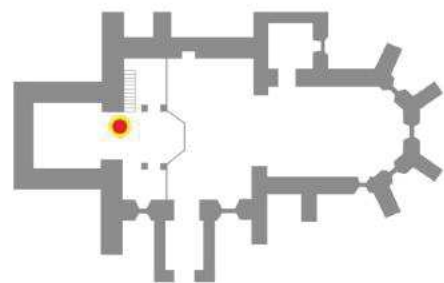
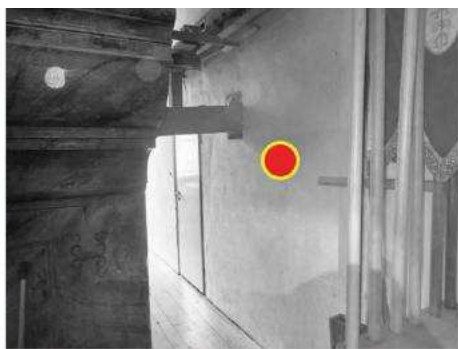
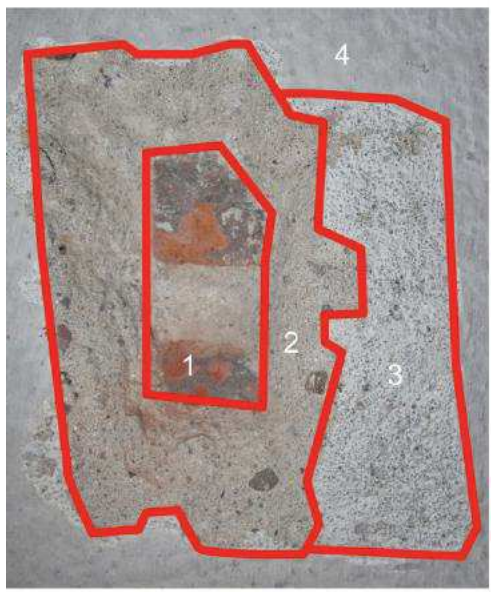


- Układ warstw:  
1 - wążek ceglany  
2 - tynk wapienny  
3 - tynk cementowy  
4 - tynk cementowo-wapienny  
5 - pobiata współczesna





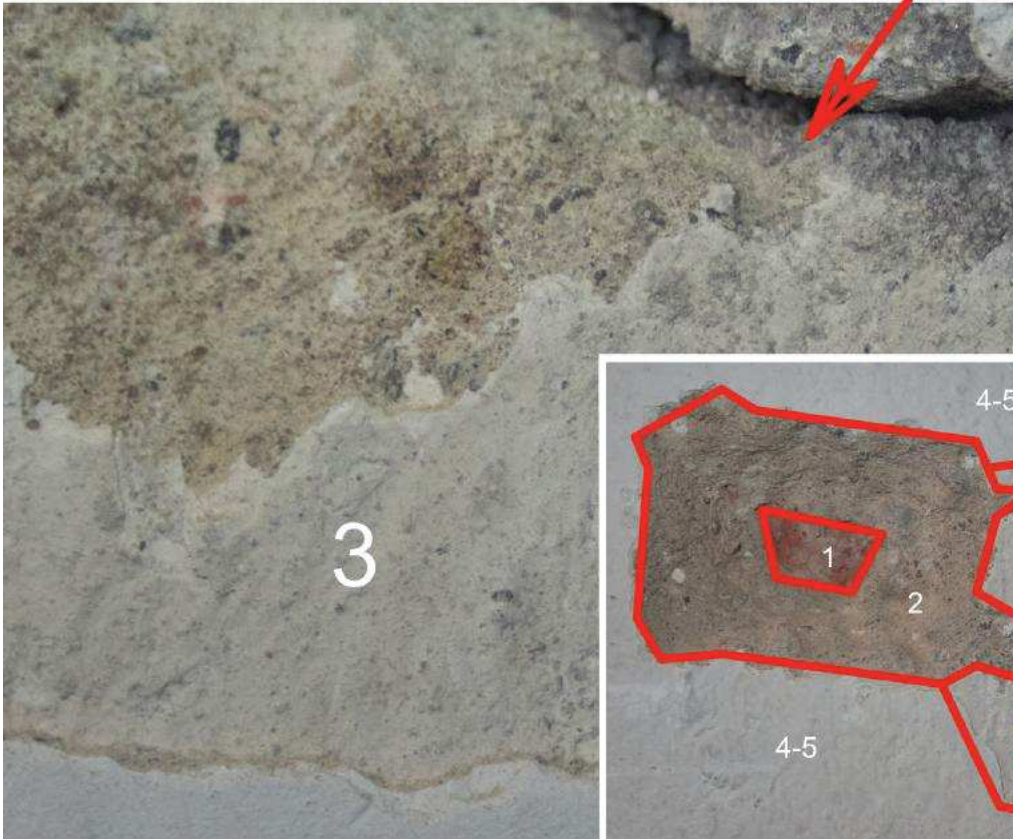
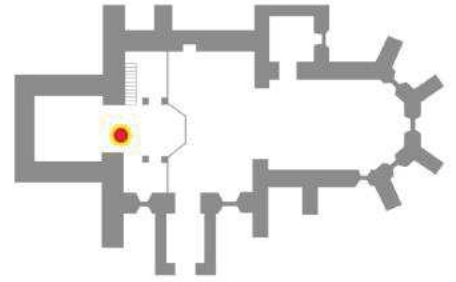
Odkrywka 04  
Ściana na chórze, za organami



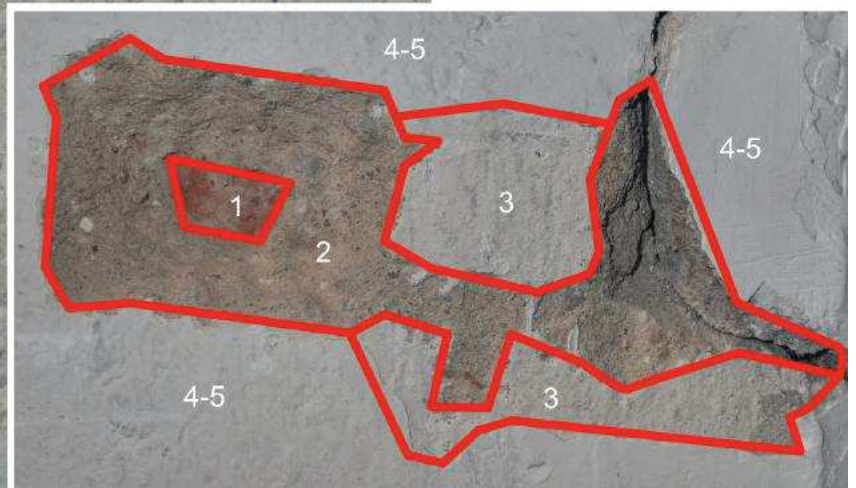
- Układ warstw:  
1 - wążek ceglany  
2 - tynk wapienny  
3 - tynk cementowy  
4 - tynk cementowo-wapienny  
5 - pobiata współczesna



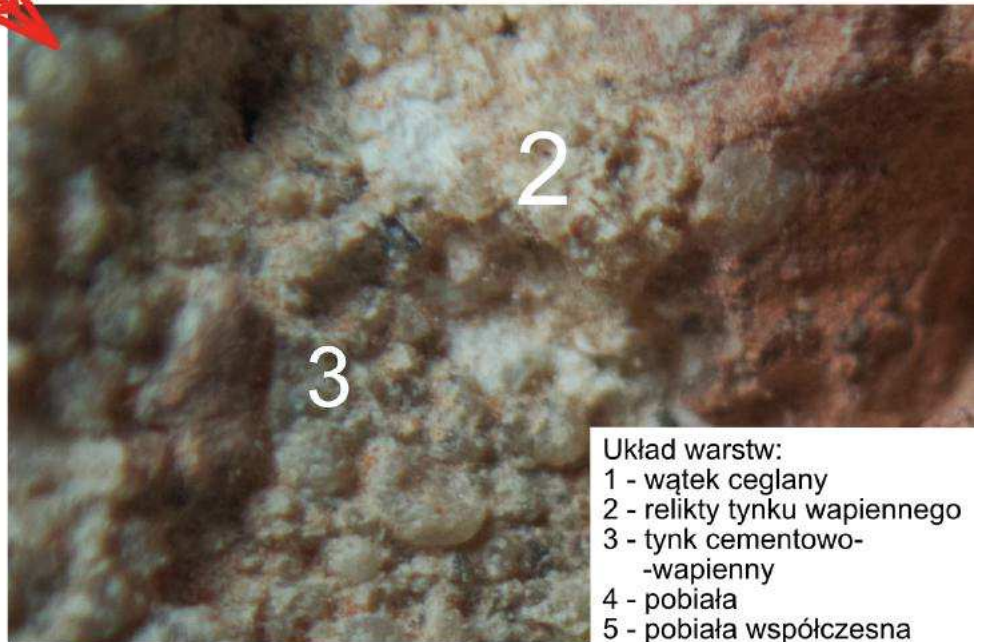
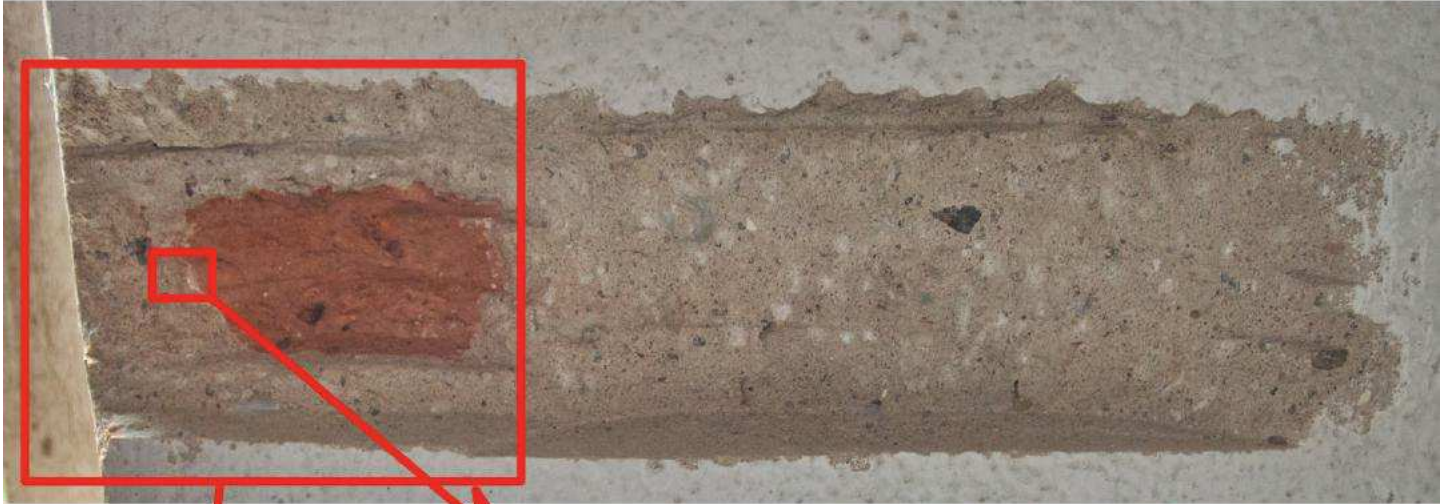
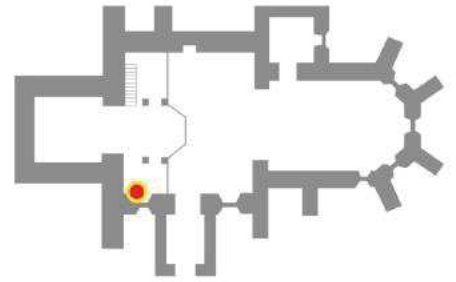
Odkrywka 05  
Ściana na chórze, przy drzwiach  
do schowka w wieży



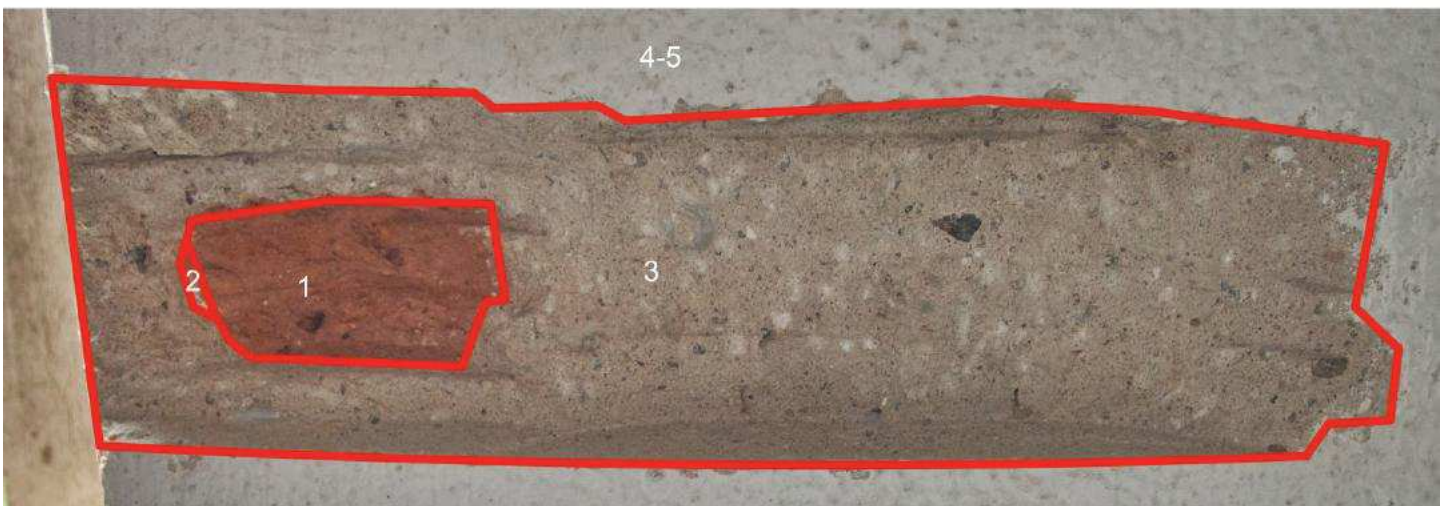
Układ warstw:  
1 - wążek ceglany  
2 - tynk cementowo-wapienny  
3 - pobiąta  
4 - pobiąta  
5 - pobiąta współczesna



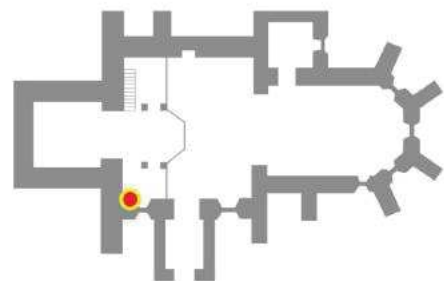
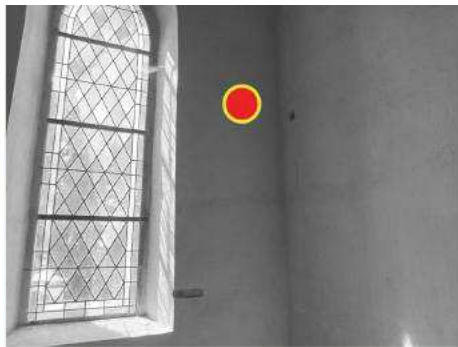
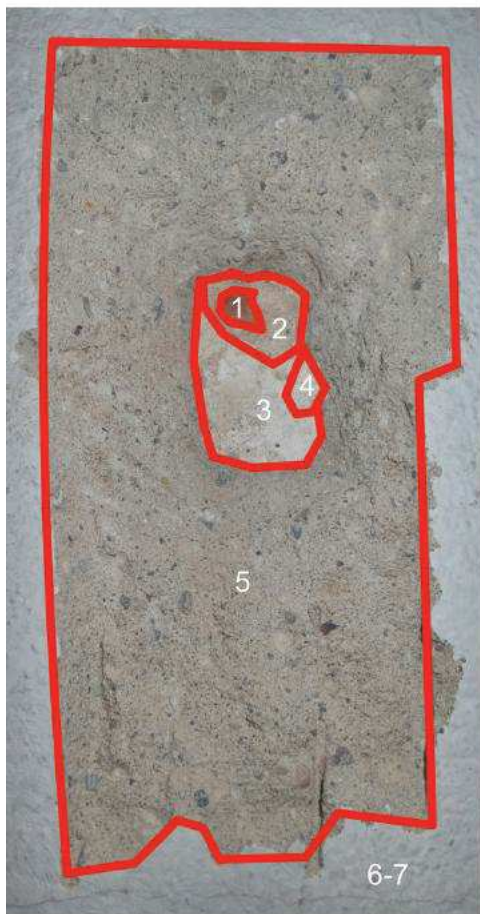
Odkrywka 06  
Krawędź wnęki okiennej, powyżej  
chóru



- Układ warstw:  
1 - wążek ceglany  
2 - relikty tynku wapiennego  
3 - tynk cementowo-  
-wapienny  
4 - pobiąta  
5 - pobiąta współczesna



Odkrywka 07  
Ściana obok okna, powyżej chóru

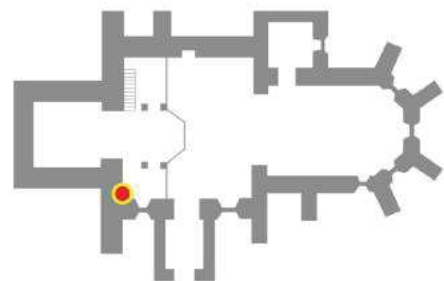
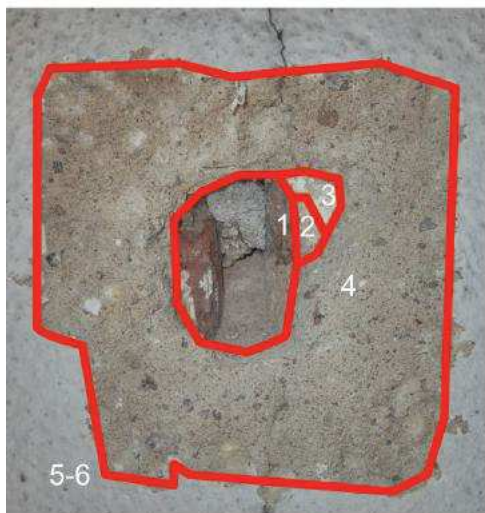


Układ warstw:

- 1 - wążek ceglany
- 2 - tynk wapienny
- 3 - pobiata
- 4 - pobiata
- 5 - tynk cementowo-wapienny
- 6 - pobiata
- 7 - pobiata współczesna



Odkrywka 08  
Ściana od strony wieży, powyżej chóru

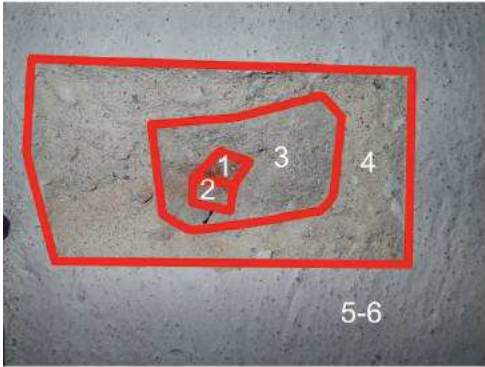


Układ warstw:

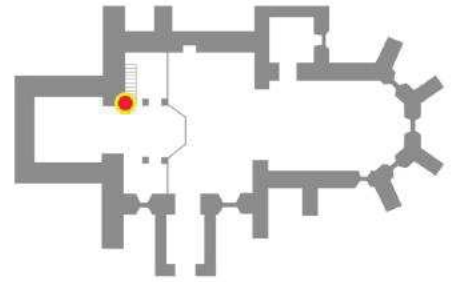
- 1 - wążek ceglany
- 2 - tynk wapienny
- 3 - pobiata
- 4 - tynk cementowo-wapienny
- 5 - pobiata
- 6 - pobiata współczesna



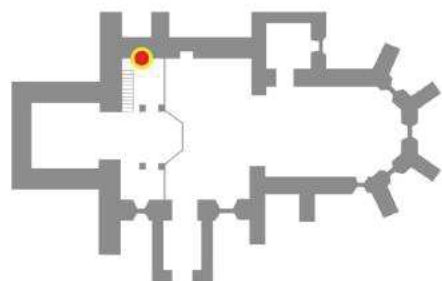
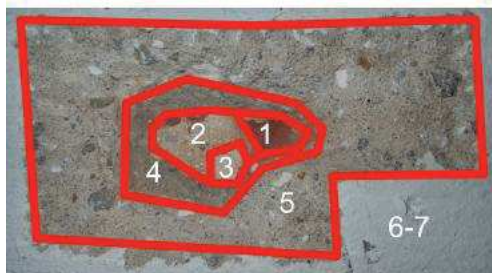
Odkrywka 09  
Ściana od strony wieży, poniżej  
chóru, krawędź wnęki pod wieżą



- Układ warstw:  
1 - wążek ceglany  
2 - relikty zaprawy wapiennej  
3 - tynk cementowy  
4 - tynk cementowo-wapienny  
5 - pobiała  
6 - pobiała współczesna

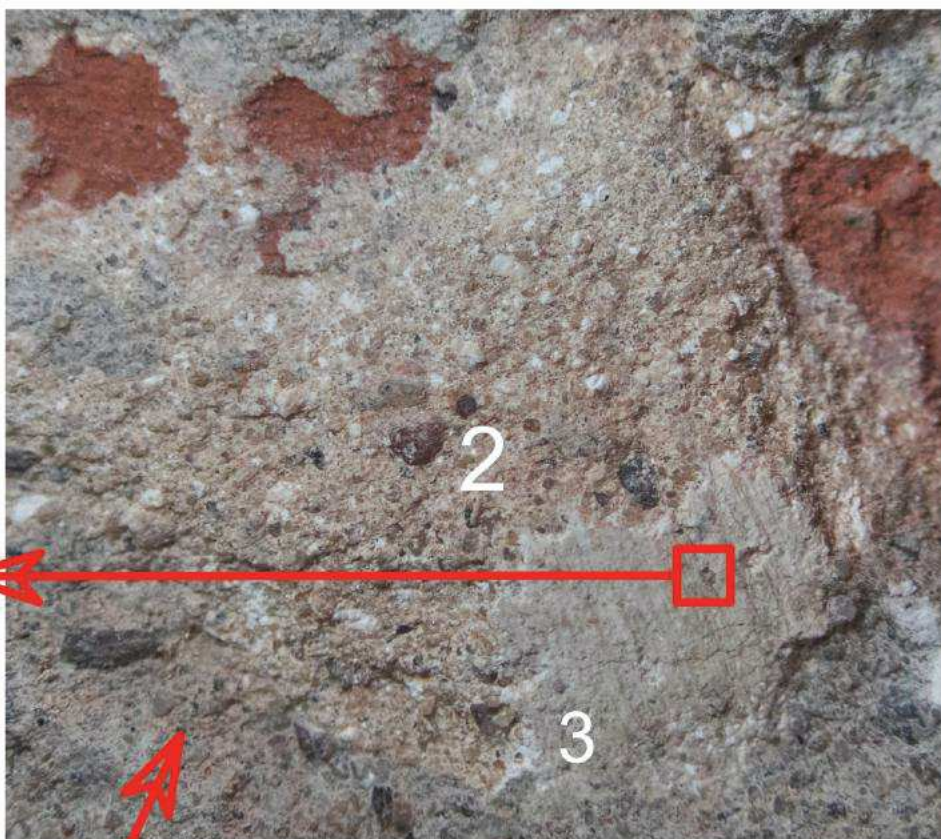


Odkrywka 10  
Ściana poniżej chóru, na ścianie bez okien

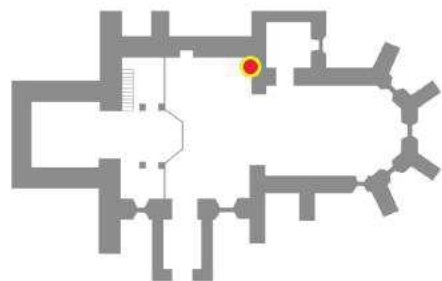
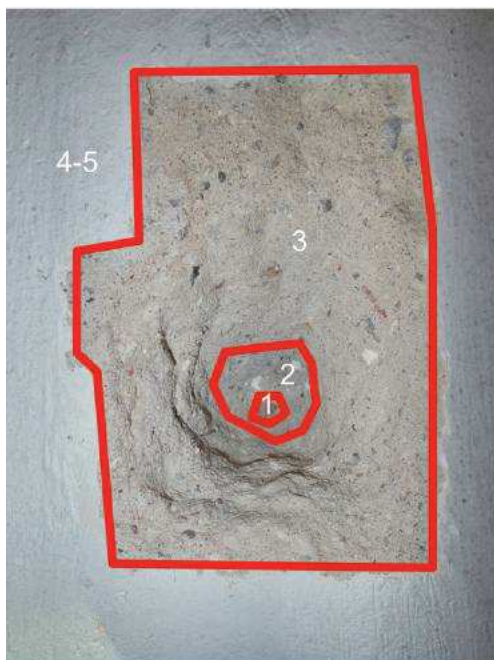


Układ warstw:

- 1 - wążek ceglany
- 2 - relikty zaprawy wapiennej
- 3 - pobiata
- 4 - tynk cementowy
- 5 - tynk cementowo-wapienny
- 6 - pobiata
- 7 - pobiata współczesna



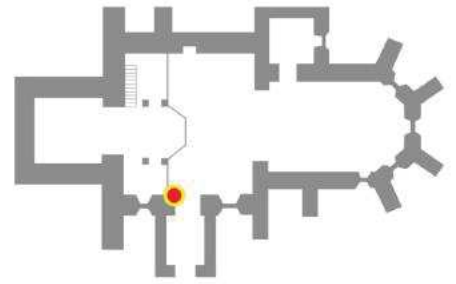
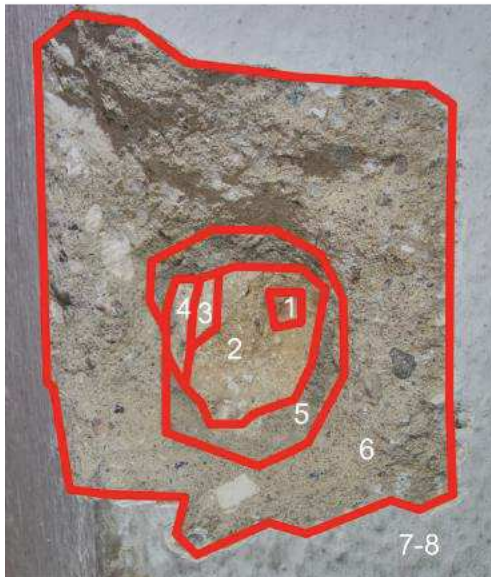
Odkrywka 11  
Ściana między nawą a prezbiterium



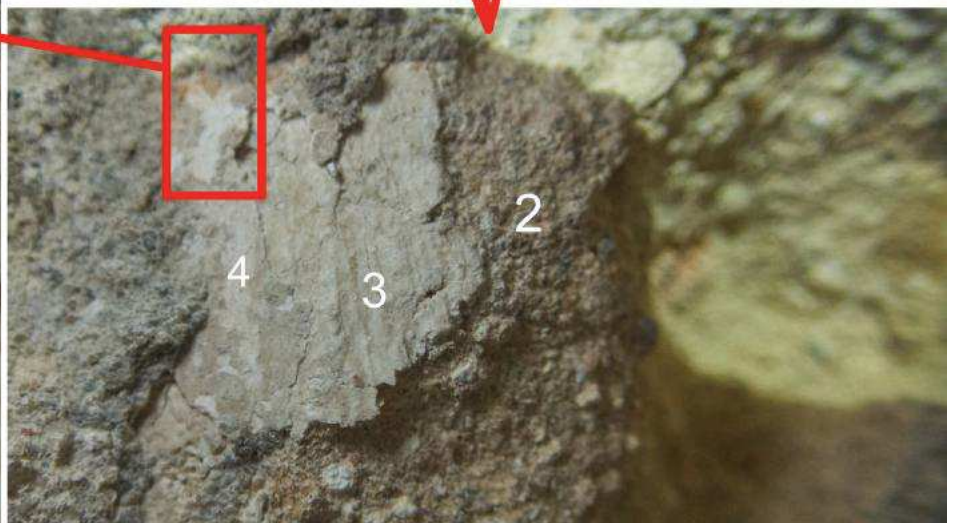
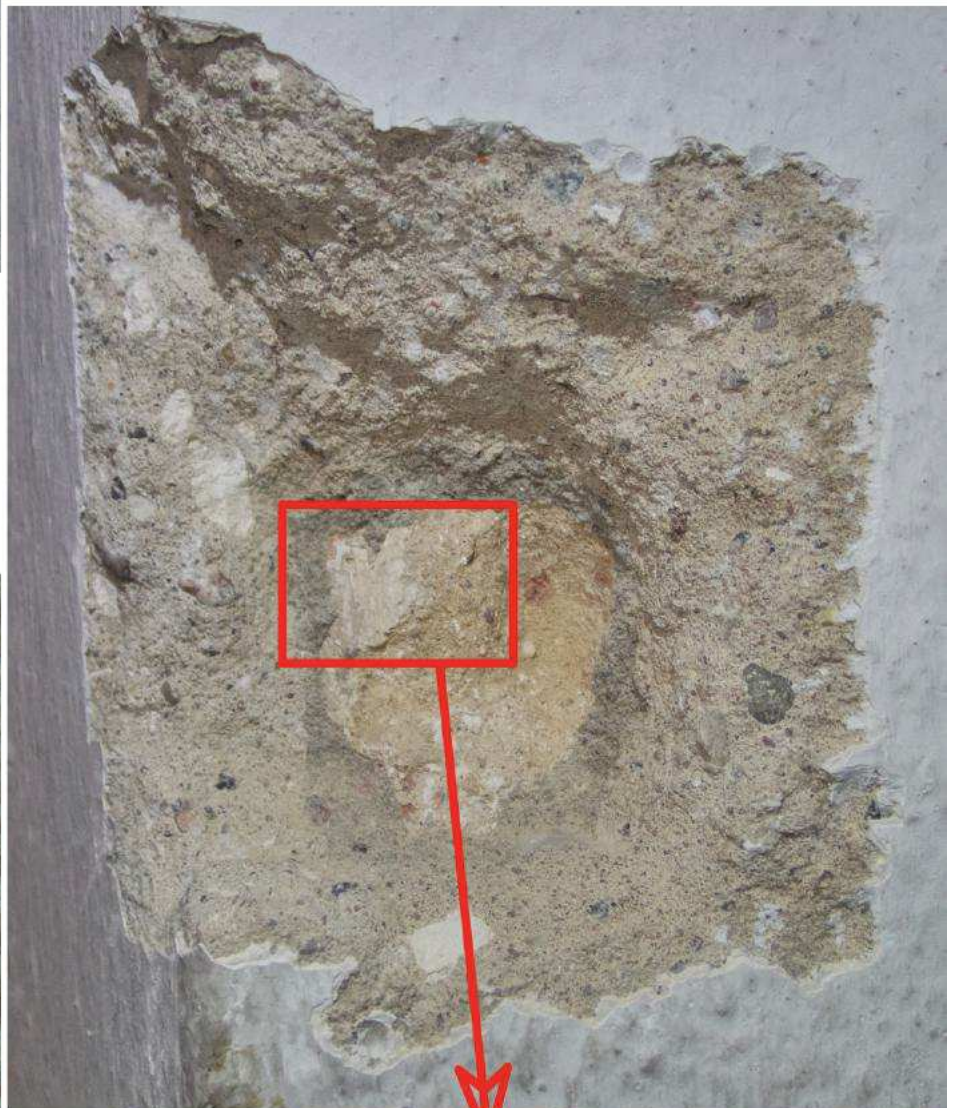
- Układ warstw:  
1 - wążek ceglany  
2 - tynk cementowy  
3 - tynk cementowo-wapienny  
4 - pobiała  
5 - pobiała współczesna



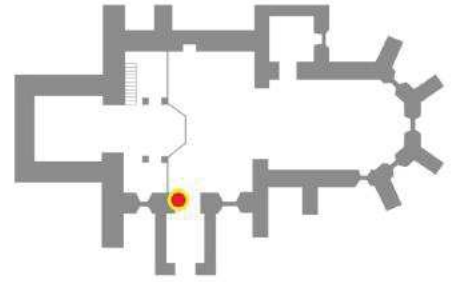
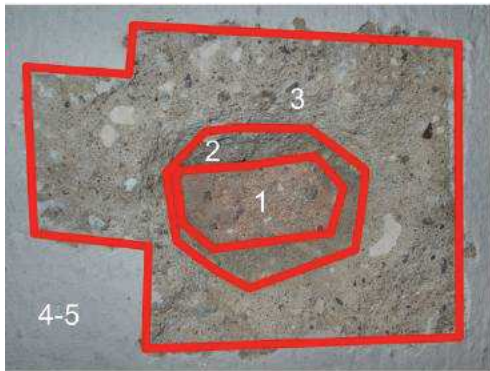
Odkrywka 12  
 Ściana poniżej chóru, przy wejściu



- Układ warstw:  
 1 - wążek ceglany  
 2 - tynk wapienny  
 3 - pobiąta  
 4 - pobiąta z relikdami czerwieni  
 5 - tynk cementowy  
 6 - tynk cementowo-wapienny  
 7 - pobiąta  
 8 - pobiąta współczesna

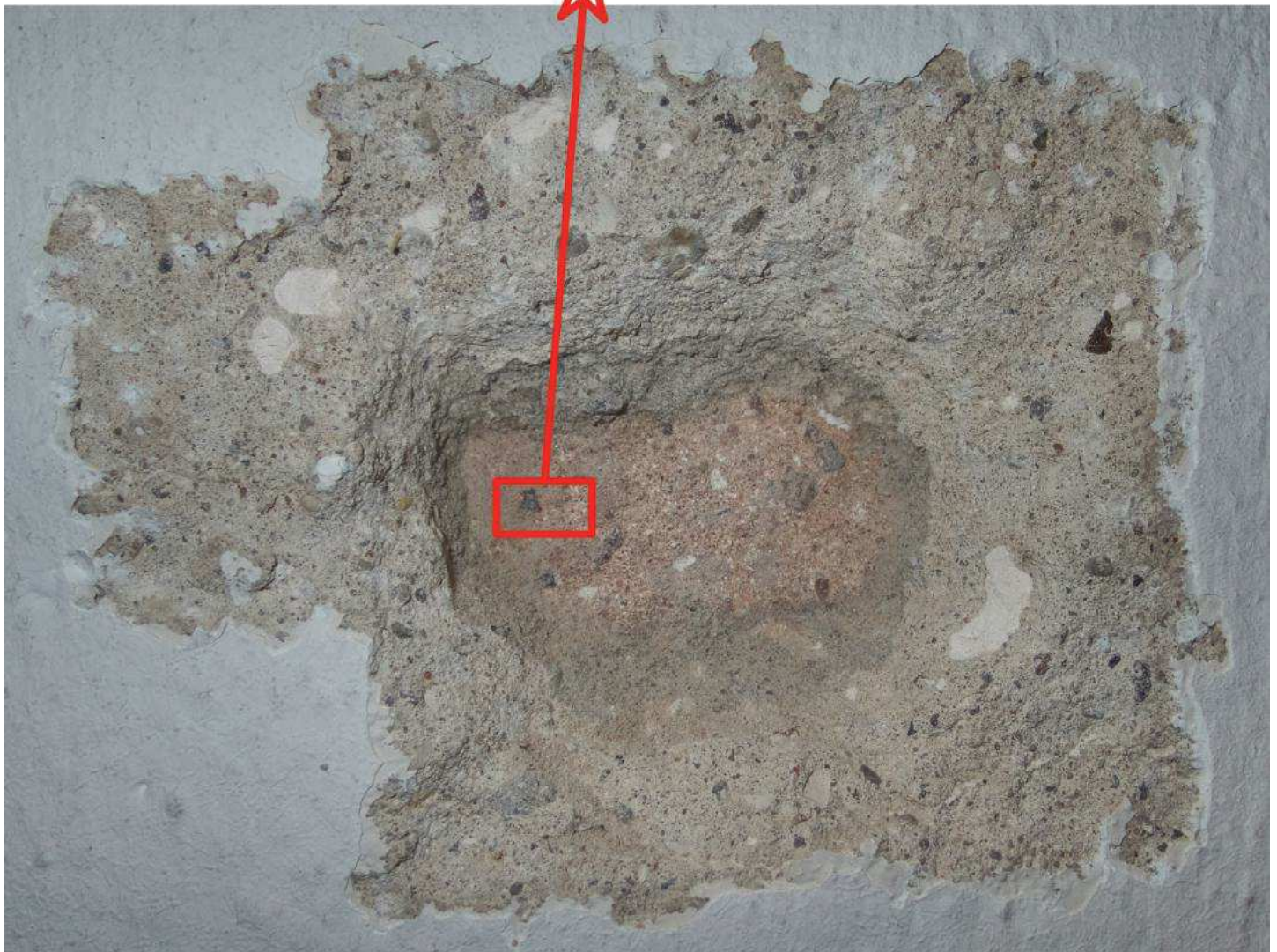


Odkrywka 13  
Wnęka wejścia

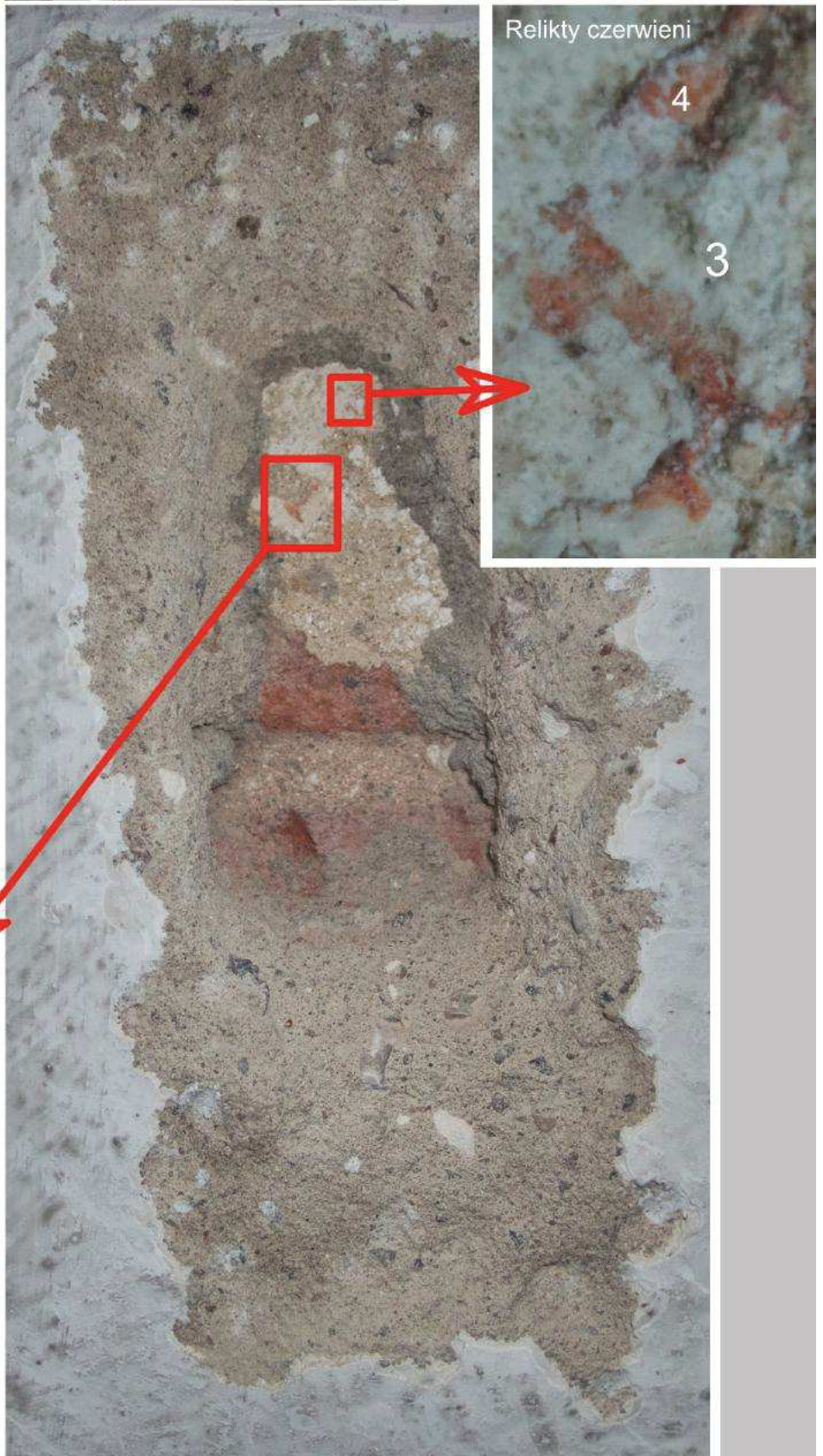
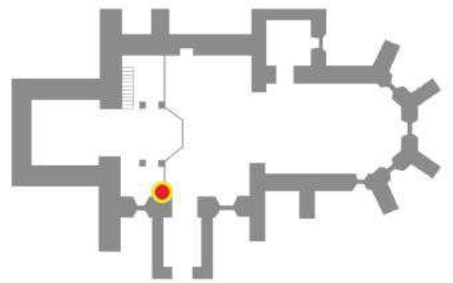
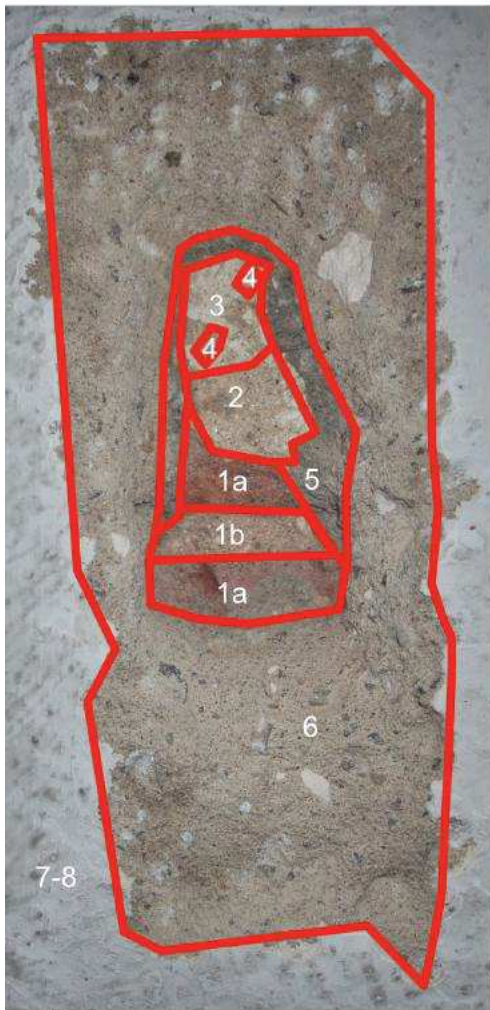


Układ warstw:

- 1 - zaprawa wapienna
- 2 - tynk cementowy
- 3 - tynk cementowo-wapienny
- 4 - pobiata
- 5 - pobiata współczesna



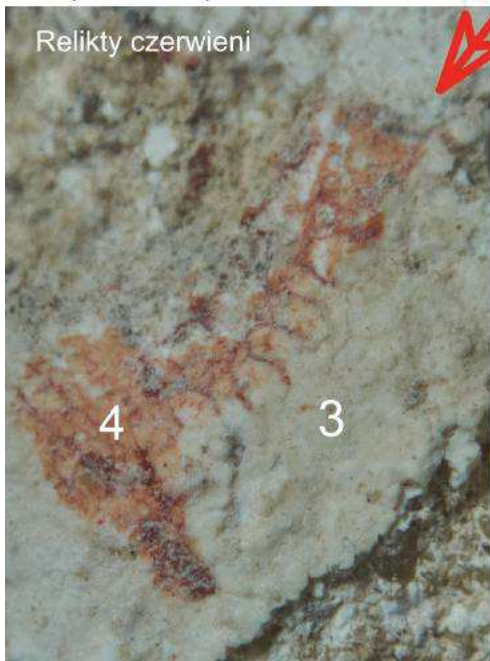
Odkrywka 14  
 Ściana przy wejściu, pod chórem



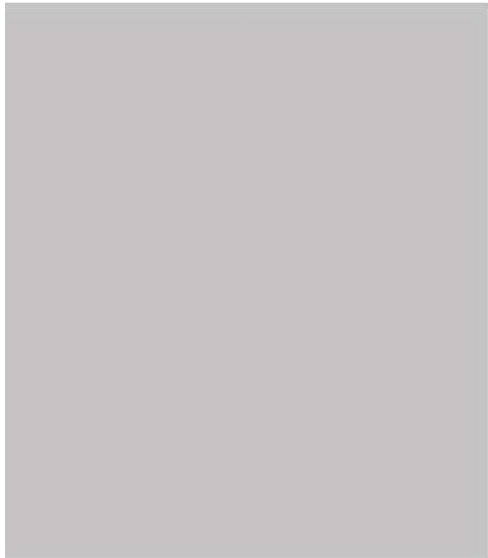
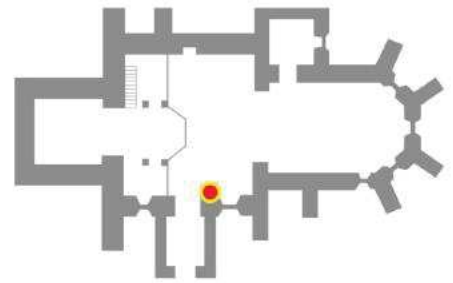
Układ warstw:

- 1a - cegła
- 1b - spoina wapienna
- 2 - tynk wapienny
- 3 i 4 - pobiąta z relikdami czerwieni
- 5 - tynk cementowy
- 6 - tynk cementowo-wapienny
- 7 - pobiąta
- 8 - pobiąta współczesna

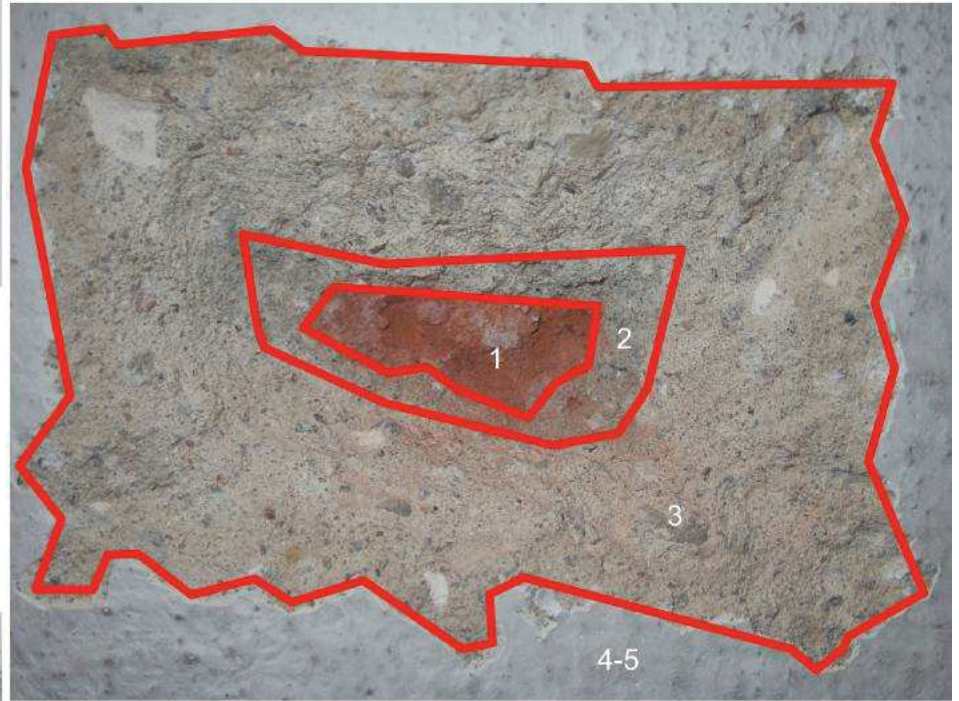
Relikty czerwieni



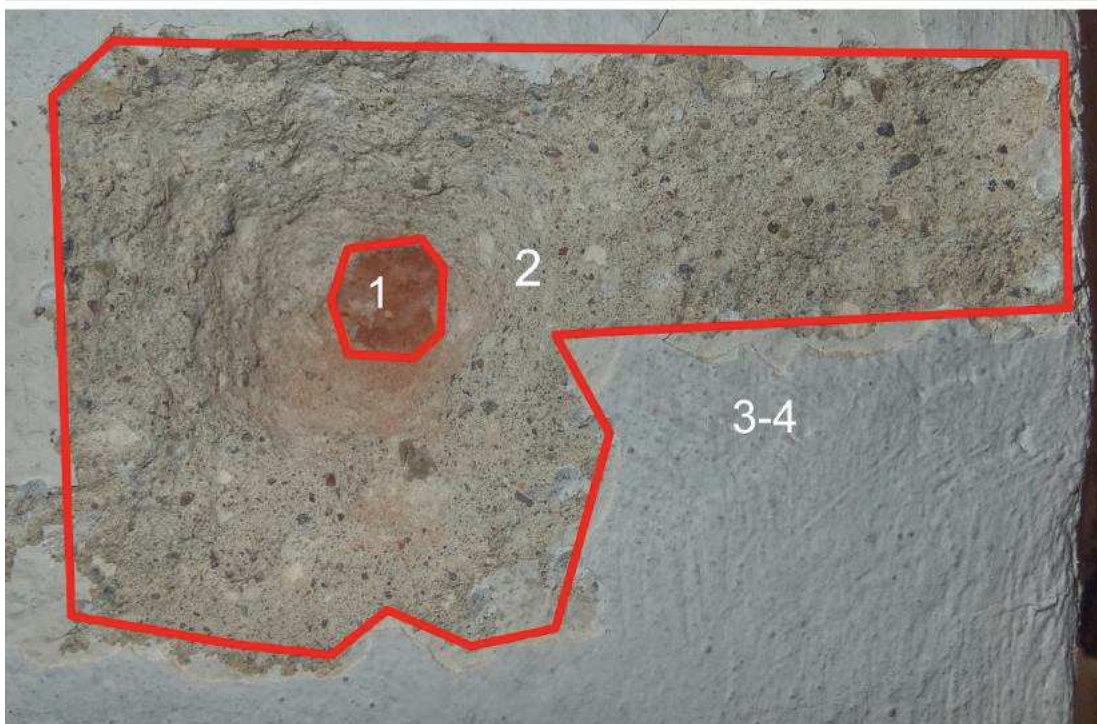
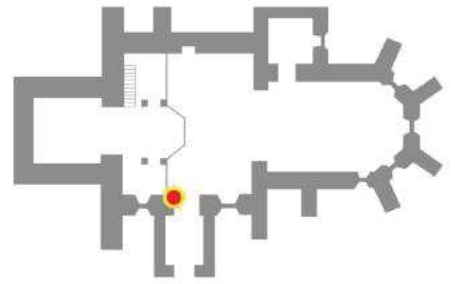
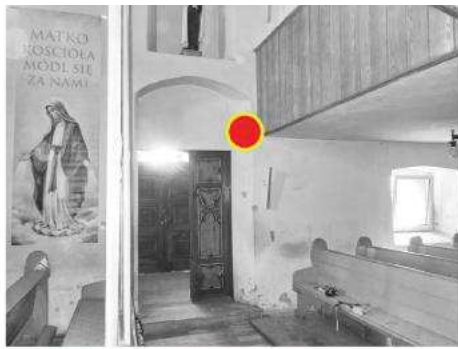
Odkrywka 15  
Ściana przy wejściu



- Układ warstw:  
1 - wążek ceglany  
2 - tynk cementowy  
3 - tynk cementowo-wapienny  
4 - pobiata  
5 - pobiata współczesna



Odkrywka 16  
Ściana przy wejściu



- Układ warstw:  
1 - wążek ceglany  
2 - tynk cementowo-  
-wapienny  
3 - pobiąta  
4 - pobiąta współczesna

## **6. PODSUMOWANIE WYNIKÓW BADAŃ I WNIOSKI**

Na powierzchni ścian widoczna jest współczesna pobiałą. Wszystkie ściany nawy pokryte są też różnej grubości zaprawą cementowo-wapienną, całkowicie współczesną. Pod tym nowym tynkiem można natrafić na starsze relikty, ale w większości nie są to relikty atrakcyjne pod względem technologicznym lub wizualnym.

Najciekawsze relikty najstarszego tynku z pobiałą zachowały się na ścianie wejściowej, poniżej empory. Udało się nawet znaleźć oryginalny węgarek oraz relikty czerwieni. Cały ten obszar należałoby objąć pracami konserwatorskimi polegającymi na odstonięciu i pokazaniu tego najstarszego tynku. Jeśli przy okazji uda się odstonić malowane na ścianie wzory, to także zostaną wyeksponowane. Ze względu na brak możliwości oceny stopnia zachowania tych reliktyw na całej ścianie należy przewidzieć możliwość ewentualnej rekonstrukcji brakujących fragmentów tynku w technice oryginału.

## **7. PROPONOWANE POSTĘPOWANIE KONSERWATORSKIE**

### **7.1. OPIS STANU ZACHOWANIA**

Ściany wewnętrzne nawy kościoła są obecnie pokryte wtórnymi tynkami i pomalowane na biało. Podczas przeprowadzonych badań stratygraficznych stwierdzono występowanie reliktyw wczesnych wypraw tynkarskich z pobiałą. Nie znaleziono na nich polichromii, ale zachowały się niewielkie relikty czerwieni. Podczas prac konserwatorskich mogą więc ujawnić się jakieś dekoracje na wyznaczonym fragmencie ściany. Ciekawostką jest zachowany tynkowany węgarek wyznaczający pierwotne wejście do nawy.

Na stropie ułożone są płyty gipsowo-kartonowe. Przybito je do deskowania, które jest pozbawione warstw malarskich. W wyniku zaciekania przez nieszczelny dach na stropie pojawiły się brązowe zacieki. Nawę pokazano na załączonej dokumentacji zdjęciowej.

Do nawy przylega kruchta. Wewnętrzne tynki kruchty wykonane zostały z zaprawy wapiennej z dodatkiem hydraulicznym. Pierwotnie bielone, potem wielokrotnie przemaalowywane. Tynki są mocno zniszczone. Widać to najmocniej w strefie przyziemia, gdzie dochodzi do odspajania warstwy malarskiej, ale zły stan dotyczy całego pomieszczenia. Obserwujemy spękania i odspojenia. Duże są także zakresy wtórnych uzupełnień i zatarć tynku przy pomocy zapraw cementowych.

### **7.2. CEL I ZAŁOŻENIA POSTĘPOWANIA KONSERWATORSKIEGO**

Prace dotyczą wewnętrznych ścian i stropu nawy oraz kruchty.

#### **7.2.1. Nawa**

W nawie celem planowanych prac jest wymiana istniejących tynków wapienno-cementowych i cementowych na ścianach, pokazanie fragmentu historycznego wyglądu wewnętrznej ściany kościoła oraz uporządkowanie stropu poprzez otynkowanie i pomalowanie. Proponowane jest odsłonięcie i poddanie konserwacji oraz rekonstrukcji fragmentu ściany z tynkiem oraz pobiałą (w razie odsłonięcia także z ewentualnymi wzorami lub innymi dekoracjami historycznymi) w zakresie pokazanym na ilustracji ze strony 27. Na stropie nawy, w miejsce obecnie istniejących płyt, zostanie wykonany tynk. Zakłada się jego pomalowanie w kolorze starej bieli. W tym samym kolorze pomalowane zostaną ściany nawy poza miejscem ekspozycji tynku historycznego, gdzie przewidywana jest rekonstrukcja pobiałą wapiennej.

### **7.2.2. Kruchta**

Dodatkowo planuje się prace naprawcze przy tynkach w kruchcie. Tynki zniszczone i odspojone oraz wtórne zostaną usunięte i zastąpione tynkami wapiennymi. Kruchta, podobnie jak nawa, zostanie pomalowana w kolorze starej bieli.

## **7.3. PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH**

### **7.3.1. Strop nawy**

1. Demontaż płyt gipsowo-kartonowych.
2. Odkazanie.
3. Naprawy deskowania: wzmocnienie struktury drewna, uzupełnienia ubytków, ewentualna wymiana najbardziej zniszczonych elementów.
4. Montaż siatki utrzymującej zaprawę tynkarską.
5. Tynkowanie zaprawą wapienno-trasową.
6. Malowanie farbą krzemianową lub wapienną na kolor starej bieli, identycznie ze ścianami nawy poza obszarem poddanym konserwacji.

### **7.3.2. Ściany nawy (poza obszarem poddanym konserwacji) oraz ściany i sklepienie kruchty**

1. Usunięcie tynków wtórnych bez niszczenia podłoża ceglanego i reliktyw zapraw historycznych.
2. Dezynfekcja podłoża.
3. Zabezpieczenie zachowanych i odsłoniętych zapraw historycznych poprzez wzmocnienie, podklejenie, zależnie od stanu zachowania.
4. Wzmocnienie podłoża ceglanego w miejscach osłabionych preparatem krzemoorganicznym.
5. Tynkowanie tynkiem wapiennym.
6. Malowanie farbą krzemianową lub wapienną na kolor starej bieli, identycznie ze stropem.

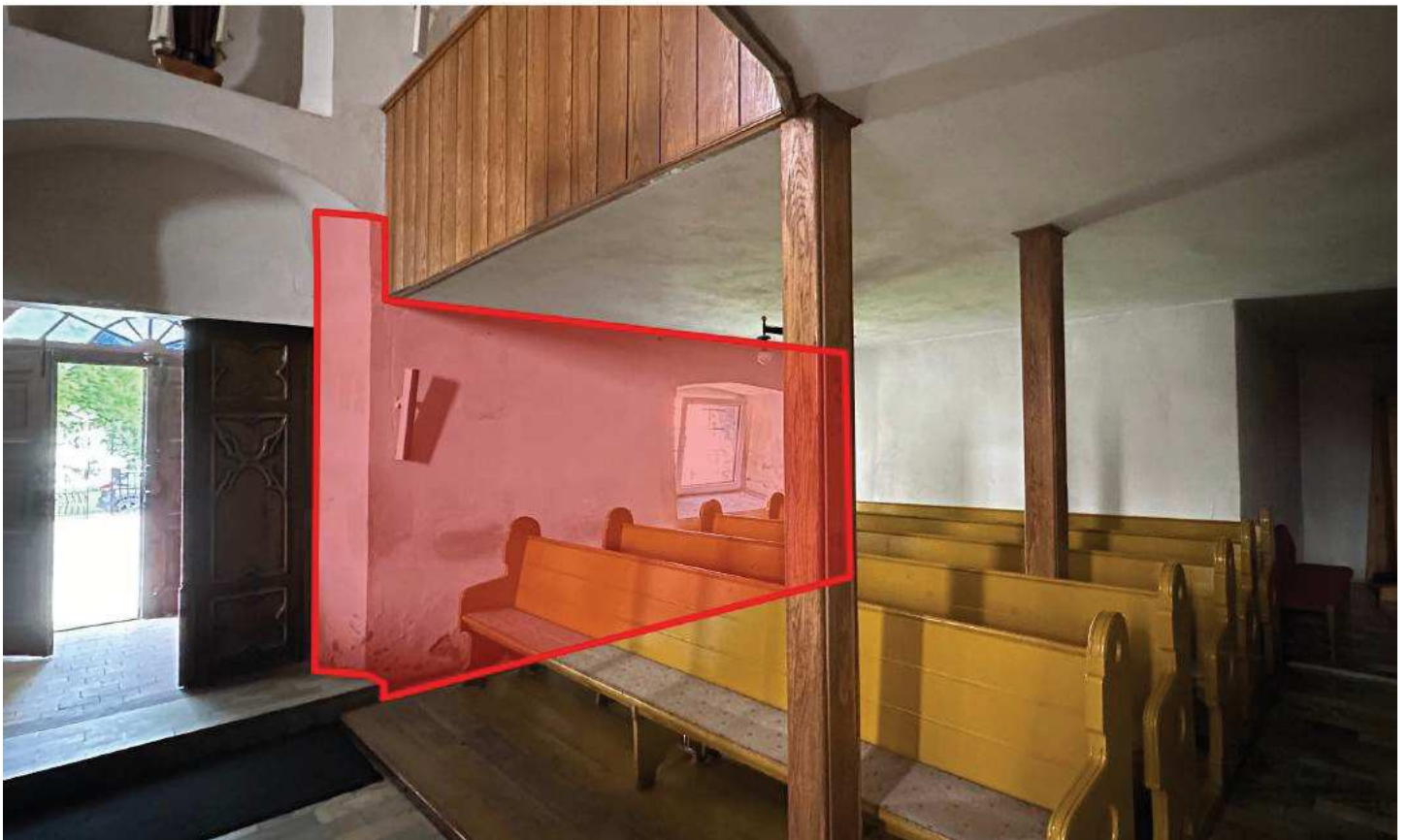
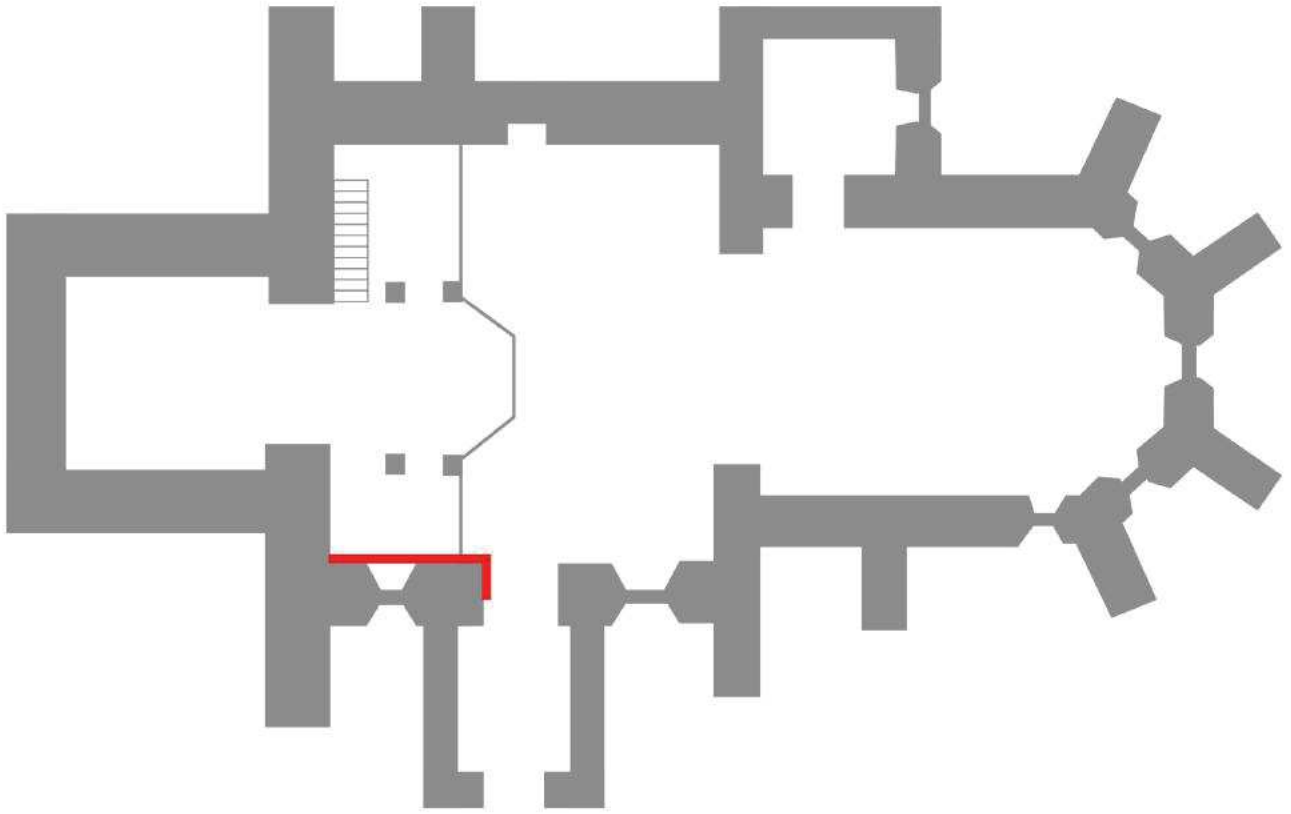
### 7.3.3. Ściana nawy wyznaczona do konserwacji (rysunek na stronie 27)

1. Delikatne usunięcie wtórnych tynków i farb, bez uszkodzania tynku najstarszego z warstwą malarską.
2. Wzmocnienie odsłoniętego tynku preparatem na bazie czteroetoksyilanu.
3. Wzmocnienie krawędzi odsłoniętych tynków opaskami z zaprawy wapienno-trasowej.
4. Podklejenie historycznych zapraw i przyklejenie do podłoża, jeśli występują odspojenia. Stosować iniekcje z dyspersji wodnych żywic akrylowych lub polioctanu winylu.
5. Podklejenie odspojeni warstw malarskich dyspersjami i roztworami żywic akrylowych.
6. Sklejenie pęknięć podłoża dyspersjami wodnymi żywic sztucznych.
7. Wzmocnienie osłabionej warstwy malarskiej (w tym pobiał) roztworami żywic akrylowych.
8. Wypełnienie pustek między tynkiem oryginalnym a podłożem preparatami i mieszankami na bazie wapna.
8. Uzupełnienia i rekonstrukcje brakującego tynku zaprawą wapienną dobraną kolorystycznie i fakturalnie do zaprawy oryginalnej. Uzupełniać scalająco, bez wyróżniania uzupełnień.
9. Uzupełnienia i rekonstrukcje warstw malarskich, w tym pobiał w technice oryginału.

mgr Jacek Gryczewski  
dyplomowany konserwator zabytków  
uprawnienia - dyplom UMK w Toruniu  
nr 1885 z dn. 27.09.2004  
ul. Zagrośca 5, 48-320 Sidzina



Kolor czerwony -zakres objęty programem prac konserwatorskich - konserwacja i rekonstrukcja tynku pierwotnego



## 7.4. FOTOGRAFICZNA DOKUMENTACJA STANU ZACHOWANIA



*KOŚCIÓŁ W MŁODOSZOWICACH Z ZEWNĄTRZ. WIDOK O STRONY KRUCHTY*



*WIDOK Z CHÓRU W STRONĘ PREZBITERIUM*



*ŚCIANA Z WEJŚCIEM WIDZIANA Z CHÓRU*



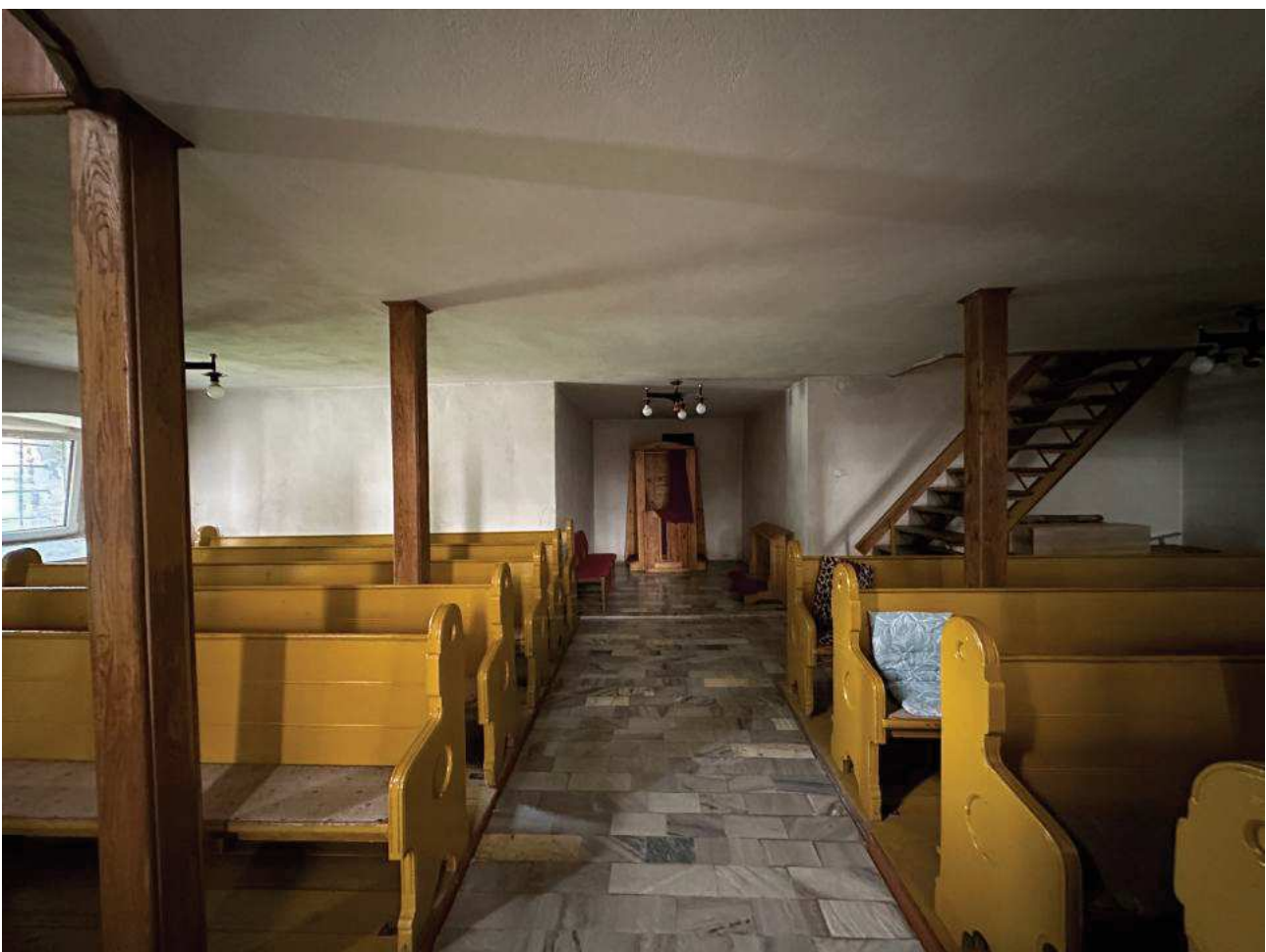
*ŚCIANA BEZ OKIEN WIDZIANA Z CHÓRU*



*STROP Z PŁYT GIPSOWO-KARTONOWYCH*



*ŚCIANA ZA ORGANAMI*



*NAWA POD CHÓREM, WIDOK W STRONĘ WIEŻY*



*ŚCIANA POD CHÓREM, PLANOWANE MIEJSCE PRZEPROWADZENIA PRAC KONSERWATORSKICH I ODSŁONIĘCIA HISTORYCZNYCH TYNKÓW*



*NAWA WIDZIANA OD STRONY PREZBITERIUM*



*STROP NAD NAWĄ*



*ODKRYWKA POKAZUJĄCA DESKOWANIE STROPU*



*DESKI STROPOWE BEZ WARSTW BARWNYCH*





WNĘTRZE KRUCHTY



WNĘTRZE KRUCHTY



**ZNISZCZONE TYNKI W KRUCHCIE**



**WARSTWY FARB W MIEJSCACH DESTRUKCJI TYNKU W KRUCHCIE. WARSTWA NAJSTARSZA TO POBIAŁA**



**KRUCHTA. NA TYNKU NAJSTARSZA WARSTWA MALARSKA TO POBIAŁA**



**ZNISZCZONE TYNKI W KRUCHCIE**

<b>Nazwa elementu projektu budowlanego:</b>	BIOZ
<b>Nazwa zamierzenia budowlanego:</b>	REMONT WNETRZA KOŚCIOŁA FILIALNEGO p.w. ŚW. MARCINA Z TOURS W MŁODOSZOWICACH
<b>Adres obiektu budowlanego:</b>	Młodoszowice 52a, 49-200 Grodków
<b>Kategoria obiektu budowlanego:</b>	KATEGORIA X – budynku kultu religijnego
<b>Nazwa jednostki ewidencyjnej: Nazwa i numer obrębu ewidencyjnego: Numer działki ewidencyjnej:</b>	jednostka: Grodków obszar wiejski [160103_5] obręb: Młodoszowice [0059] działka nr: 116
<b>Inwestor:</b>	Parafia rzymskokatolicka p.w. św. Wawrzyńca w Kolnicy, Kolnica 14a, 49-200 Kolnica
<b>Jednostka projektowa:</b>	“STUDIOMANIA” USŁUGI ARCHITEKTONICZNE ADRIAN MANIA KORCZAKA 27 83-110 TCZEW
<b>Projektant:</b>	mgr inż. arch. Adrian Mania UPR. 221/POOKK/IV/2017
<b>Opracowanie:</b>	mgr inż. arch. Tomasz Sroczyński

## Informację dotyczącą bezpieczeństwa i ochrony zdrowia opracowano na podstawie projektu budowlanego.

Wykaz istniejących obiektów budowlanych

- **Zabytkowy Kościół pw. św. Marcina z Tours w Młodoszowicach;**

Elementy zagospodarowania działki i terenu, które mogą stwarzać zagrożenie bezpieczeństwa zdrowia i ludzi:

- Nie występują

Wskazanie dotyczące przewidywanych zagrożeń występujących podczas realizacji robót budowlanych, określające skalę i rodzaje zagrożeń i czas ich występowania.

Rodzaje robót budowlanych, które stwarzają szczególnie wysokie ryzyko powstania zagrożenia, w szczególności przysypania ziemią i upadku z wysokości:

- prace na wysokości powyżej 5 m

- prace montażowe z dźwigów

Rodzaje robót budowlanych, które stwarzają szczególnie wysokie ryzyko powstania zagrożenia działaniem substancji chemicznych i biologicznych: **Nie występują**

Rodzaje robót budowlanych, które stwarzają szczególnie wysokie ryzyko powstania zagrożenia działaniem promieniowania jonizującego:

**Nie występują**

Rodzaje robót budowlanych, które stwarzają szczególnie wysokie ryzyko powstania zagrożenia przy pracach w pobliżu linii wysokiego napięcia i linii komunikacyjnych: **Nie występują**

Rodzaje robót budowlanych, które stwarzają szczególnie wysokie ryzyko utonięcia pracowników: **Nie występują**

Rodzaje robót budowlanych, które stwarzają szczególnie wysokie ryzyko zasypania w tunelach, studniach: **Nie występują**

Rodzaje robót budowlanych, które są wykonywane przez kierujących pojazdami zasilanymi z linii napowietrznych: **Nie występują**

Rodzaje robót budowlanych, które wymagają użycia materiałów wybuchowych: **Nie występują**

Rodzaje robót budowlanych, które są wykonywane przy montażu i demontażu ciężkich elementów prefabrykowanych: **nie występują**

Prace należy prowadzić pod nadzorem uprawnionej osoby z zachowaniem przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy oraz sztuki budowlanej. Wspecjalizowani pracownicy wykonujący prace montażowe muszą być zaznajomieni z zakresem prac, kolejnością i zasadami bezpieczeństwa prowadzenia robót.

Sposoby prowadzenia instruktażu pracowników przed przystąpieniem do realizacji robót szczególnie niebezpiecznych:

Wszystkie prace budowlane mogą wykonywać wyłącznie pracownicy posiadający wymagane kwalifikacje, uzależnione od stanowiska, rodzaju pracy, którą będzie wykonywał pracownik.

Każdy pracownik winien odbyć przeszkolenie w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy zgodnie ze stanowiskiem i specyfice wykonywanej pracy. Przed przystąpieniem do wykonywania robót, należy informować pracowników o czynnikach mogących stwarzać zagrożenie na terenie budowy oraz sposobach przeciwdziałania zagrożeniom.

W szczególności należy przestrzegać wymogów wynikających z przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie prowadzenia robót budowlanych, obowiązku stosowania środków ochrony indywidualnej itp. oraz zasadach postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia. Wszystkie informacje bezpieczeństwa i ochrony zdrowia kierownik budowy zamieści w "Planie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia". Wszyscy pracownicy winni być zapoznani z Planem bezpieczeństwa i ochrony zdrowia.

Środki techniczne zapobiegające niebezpieczeństwom robót w strefach szczególnie zagrożonych w tym zapewnienie bezpiecznej i sprawnej komunikacji, umożliwiającej szybką ewakuację na wypadek pożaru, awarii i innych zagrożeń:

- należy teren prac odpowiednio oznakować;

- teren budowy należy utrzymywać w ciągłym porządku w tym w szczególności dotyczy to dróg pożarowych, ewakuacji;

- prace winny wykonywać tylko przeszkoleni i wykwalifikowani pracownicy;

- powinien być sprawowany ciągły nadzór przez uprawnione osoby;

- pracownicy powinni być wyposażeni w odpowiedni sprzęt ochronny;

- na placu budowy powinno być stałe, właściwie oznakowane miejsce z apteczką, sprzętem gaśniczym;

- plac budowy powinien być właściwie dozorowany w trakcie przerw w pracy;

- plac budowy winien posiadać sprzęt łączności i tablicę informacyjną z numerami alarmowymi;

- prace specjalistyczne jak spawalnicze, natryskowe, itp. Prowadzić w ubraniach ochronnych;

- rusztowania należy wyposażyć w odpowiednie pomosty, wejścia, balustrady;

- rusztowania przed użytkowaniem należy sprawdzić i odebrać pod względem technicznym (nośności) i bezpieczeństwa; odbiór powinien zostać potwierdzony odpowiednim oznakowaniem na rusztowaniu wraz z numerem telefonu bezpośredniego do osoby odpowiedzialnej

### Uwagi końcowe:

- wszystkie roboty winny odbywać się zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa;

- na podstawie zawartych w całości dokumentacji informacji Kierownik budowy jest zobowiązany sporządzić lub zapewnić sporządzenie przed rozpoczęciem budowy, planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia – „Planu BIOZ”;

- opracowany „Plan BIOZ” winien zostać uzgodniony z Inwestorem.